'S GRAVENHAGE

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. **Vrijdag 7 October.** **N°. 40.**

Prijs per Jaar voor *Samarang f* 12.—
„ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 *ure 's middags.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ½ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur - Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot administrateur der tinmijnen in het district Marawang (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Soengiliat *L. A. Hoogenstraaten.*

Tot administrateur der tinmijnen in het district Soengiliat (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Jeboes *J. P. C. Ruloffs* jr.

Tot administrateur der tinmijnen in het district Jeboes (eiland Banka) de administrateur der tinmijnen in het district Koba *A. G. G. Peltzer.*

Tot administrateur der tinmijnen in het district Koba (eiland Banka) de élève bij de tinmijen op Banka *J. J. A. Keuchenius.*

Tot élève bij de tinmijnen op Banka, de derde commies op het residentiekantoor te Muntok (Banka) *R. de Adelhart Toorop.*

Tot vendumeester in de afdeeling Modjokerto (residentie Soerabaija), *J. A. L. Steyn Parvé,* adsistent-resident van die afdeeling.

Tot tweeden deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia, de deurwaarder bij den landraad der stad en voorsteden van Batavia, *J. C. de Heus.*

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de klerk tevens griffier bij den landraad te Toeban (residentie Rembang) *W. A. Claasz.*

Bevorderd:

Tot adsistent der derde klasse bij de theecultuur, de opziener der eerste klasse bij die cultuur *F. G. Anthonijsz.*

Tot onder commies der eerste klasse bij de recherche te Batavia, de onder commies der tweede klasse *W. H. Willemse.*

Bij 's lands Burgerlijke openbare werken,

Tot opzigter der eerste klasse de opzigter der tweede klasse *J. G. R. de Lavalette.*

Goedgekeurd

Dat door den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Is Benoemd:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Bandjermassing, de steenkolenpakhuismeester *J. F. Stoll.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

Overgeplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de apotheker der tweede klasse *L. C. van der Veen,* thans te Soerabaija.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,

Is Geplaatst:

Bij het Wapen der Infanterie.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant *P. E. J. H. van Dompseler,* onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het Wapen der Infanterie.

Bij het 5de bataillon, de eerste luitenant *G. L. N. Britt,* van het garnizoens bataillon van Celebes en onderhoorigheden.

Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant *A. G. H. Ahn,* van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 12de bataillon (Djambi), de kapitein *J. G. G. H. Strengnaerts,* van het garnizoens-bataillon te Palembang.

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenant *A. G. C. E. W. von Dem Bussche Ippenburg,* van het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten.

Bij het 17de bataillon de kapitein *J. F. Kriesfeld,* van het 15de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de kapiteins *P. A. Muller* en *C. A. Schuak* en de eerste luitenant *J. C. de Lach de Bere,* de eerste van het 15de en de twee laatsten van het 17de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de kapitein *G. F. T. Lange,* en de tweede luitenants *G. S. C. Klerk* en *P. de Riemer,* de beide eersten van het 7de en de laatste van het 1ste bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Als onder-intendant der tweede klasse, de betaalmeester der eerste klasse *F. Bosch.*

MARINE-DEPARTEMEMT.

Tot machinist aan het drijvend droogdok te Onrust, de machinist bij een der onderdeelen van het marine-établissement te Soerabaija *G Verhoef.*

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend, dat op de hieronder bekend gestelde dagen *publieke verkoopingen zullen worden gehouden,*

ALS:

Op Zaturdag den 15e. October a. s.
te *Poerwodadie,*
van de oude Bijgebouwen van de Assistent-Residents woning aldaar, voor afbraak.

Op Maandag den 17e. October a. s.
te *Demak,*
van de oude Postloods en Stalling te *Tjangkring,* afdeeling *Demak,* voor afbraak.

De Resident voornoemd:
D. C. A. VAN HOGENDORP.

Voor het Land. Debiteuren aan het Vendu-Departement te *Samarang,* over de maand Junij jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.

SAMARANG, *den 6den October* 1859.
De Super Intendent,
KEIJZER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 10den October 1859.
Voor de Toko van Mevrouw de Weduwe *Siedijk.*

Op DINGSDAG den 11den October.
Voor het Commissie-huis van *Soesman & Co.*

Op WOENSDAG den 12den October 1859.
Voor het Sterfhuis van *J. F. J. Ipsen.*

Op DONDERDAG den 13den October 1859.
Voor de Woning van den Chinees *Oh Tjinlaij,* in de Gang Tenga, van twee vastigheden.

Op VRIJDAG den 14den October 1859.
Bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Op ZATURDAG den 15den October 1859.
Voor de Woning van den Chinees *Teh Hong Tjoen,* te Pengambengan.

Advertentien.

HOUT-VENDUTIE
op Zaturdag 8 October,
van eene aanzienlijke partij
BALKEN, DOLKEN, RIBBEN EN KROMHOUTEN,
afkomstig van de onderneming van den Heer PIETERMAAT, liggende op de gewone stapelplaats en aldaar voor een ieder te bezigtigen.
(1218) THOOFT & CO.

Op MAANDAG den 10den October,
ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN
voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan,
Vendutie houden ten huize van
MEVROUW DE WEDUWE C. SIEDIJK,
geboren *MULLER,*
wegens finale liquidatie der zaken, van: Kinderspeelgoed in verschillende soorten, Porceleinen goederen, Panorama's, Tokomeubels en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
Op denzelfden dag zullen nog worden verkocht:
Circa 60 à 70 mille gebakken Steenen en eenige Grobakken,
te bezigtigen op het Erf van Mevrouw de Weduwe SIEDIJK, op *Pontjol.*
1171) SOESMAN & CO.

Toko-Vendutie
op Dingsdag den 11den dezer,
zullen de ondergeteekenden vendutie houden
IN HUN VENDU-LOCAAL
van eene menigte goederen waaronder: Lijnwaden, Provisiën, Dranken en aangebragte goederen.
(1238) SOESMAN & CO.

OP DE VENDUTIE
van Dingsdag den 11den dezer,
zal om 9 uur precies nog worden verkocht:
85 Balken van groote dimensiën, afkomstig van Banjermassing en 500 stuks Djattiehouten Balken, liggende ter bezigtiging achter het vendu-locaal van
(1239) SOESMAN & CO.

Op Vrijdag den 14den October.
In de Chinesche kamp bij den Pachter der Pandjeshuizen, van vervallen linnen Pandgoederen, over het 2de kwartaal 1858. (1240)

Op een' nader te bepalen dag,
ZULLEN DE ONDERGETEEKENDEN
in het locaal der *Societeit Amicitia* alhier, eene
BOEKEN VENDUTIE
houden,
van eene belangrijke collectie Boekwerken,
bestaande voornamelijk uit:
ZELDZAAM VOORKOMENDE EN GOED GECONDITIONNEERDE
REGTSGELEERDE- EN STUDIEWERKEN,
Stichtelijk Lectuur, Hollandsche-, Fransche-, Engelsche- en Hoogduitsche Romans;
VOORTS:
Diverse Landkaarten, enz., enz.
Met Commissiën belasten zich
(1241) DE GROOT, KOLFF & CO.

MENGELWERK EN BIJDRAGEN.

DE ZONDERLINGE PEET.

(Naar het Hoogduitsch.)

Er was eens een man, wiens vrouw van het zevende kind in de kraam kwam. Die man was dood arm, en kon, zoo als van zelve spreekt, niemand krijgen, die als peet over zijn kind wilde staan; want wie wil er peet zijn over een arm kind, ofschoon 't er juist het meest behoefte aan heeft? De arme man wist niet hoe hij 't aan zou, daar hij de kosten, om het te laten doopen, niet kon betalen.

Bitter bedroefd wandelt hij het bosch in en denkt:

„Ik zal zien, dat ik mij door een eenzame wandeling die zorgen wat uit het hoofd zet."

Eensklaps staat er iemand voor hem, die hem vraagt, wat hem scheelt.

„Ja," antwoordde hij, „dat kan ik niemand zeggen, men wil mij toch niet helpen."

„O, waarom niet?" vroeg de vreemde. „Vertel 't mij maar eens, misschien kan ik u helpen."

Daarop ging hij aan 't vertellen, dat zijn vrouw van haar zevende kind in de kraam lag, dat hij dood arm was en daarom niemand had kunnen krijgen, die als peet over zijn kind wilde staan. Daar hij in den vreemdeling een fatsoenlijk en welwillend man meende te zien, nam hij de vrijheid hem te vragen, of deze hem de dienst niet zou willen bewijzen, om bij de plegtigheid des doops als peet tegenwoordig te zijn.

„Levenslang, mijnheer, zal ik er u dankbaar voor zijn," stamelde de arme, hevig aangedaan.

„Weet ge wel wie ik ben?" vroeg de vreemde, zag hem stijf aan en vervolgde: „ik ben de Dood."

„O, dat zal mij zeer veel eer zijn, heer Dood!" antwoordde de ander, „die eer is waarschijnlk nooit iemand te beurt gevallen."

„Komaan, het doet mij veel genoegen, dat gij vertrouwen in mij stelt. Ik zou buitendien toch peet geworden zijn, want als zoodanig sta ik over alle kinderen. Maar daar gij er mij om verzoekt, 't geen anders niemand nog gedaan heeft, zoo ik wil mijn peetekind ook een geschenk geven. Is 't een jongen of een meisje?"

„Een jongen," was het antwoord.

„Best, ik zal bij het doopen tegenwoordig zijn en 't kind zelve ten doop houden."

„Veel geluk er meê, peet."

Toen de man dit gezegd had, reikten zij elkander de hand. Maar zie, op eens is de peet verdwenen, en toen de man zijn hand opende, had hij er een groot stuk goud geld in.

Met een beducht hart keerde hij huiswaarts, denkende:

„Als de dood uw peet is, zal 't wel uit zijn met uw arme kind."

T'huis gekomen, verhaalde hij zijn vrouw, dat hij een peet gevonden en dat deze hem een stuk goud geld tot pand gegeven had.

De vrouw vroeg hem hoe de peet heette, maar hij antwoordde dat hij 't niet wist; maar dat hij bij het doopen tegenwoordig zou zijn niet alleen, maar bovendien het kind zelve wilde ten doop houden. De vrouw liet zich hiermede te vreden stellen.

Toen de bepaalde dag daar was en de ouders op den peet zaten te wachten, kwam deze niet opdagen, zoodat zij eindelijk genoodzaakt waren, in onbeschrijfelijke angst en half radeloos naar de kerk te gaan. Bij de kerkdeur stond een lang, mager man met een buitengewoon bleek gezigt en geheel en al in 't zwart gekleed. De vader van den doopeling herkende in hem den lang verwachten peet Dood.

„Hoor eens!" merkte dezen aan, toen zij binnen zouden treden, „indien ik uw kind ten doop zal houden, moet het ook mijn naam dragen."

„Zoo als gij verkiest," was 't antwoord.

Daarop ging men de kerk in, en toen de geestelijke den naam van den peet vroeg, antwoordde deze:

„Ik heet Dood."

De geestelijke stond verbaasd en zeide:

De bij aanplakbiljetten en in N°s. 36 en 37 van het *Samarangsch Advertentie-Blad* en N°s. 37 en 38 der *Samarangsche Courant* aangekondigde Vendutiën voor de Woning van den Chinees

TEH HONG TJOEN,

op 24, 26 en 28 SEPTEMBER jl.,

door omstandigheden geen voortgang gehad hebbende, wordt als nu bepaald

op Zaturdag, Maandag en Woensdag

den 15, 17 en 19 October 1859,

des morgens ten negen ure.

SAMARANG, *den* 30 *September* 1859. De Deurwaarder bij den Raad van Justitie te *Samarang*,
(1219) A. PIJL.

Op Dingsdag den 18den dezer,

ZULLEN

SOESMAN & CO.,

VENDUTIE HOUDEN OP PONTJOL,

voor rekening van den Heer

TIMMERMANS,

Officier der Administratie,

van eenige Meubelen, Wagen, Wagenpaarden en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

NB. Op deze Vendutie kunnen goederen ten verkoop worden bijgebragt. (1242)

ONTVANGEN

een groot factuur

IJZERWERKEN,

ALS:

Plaatgrendels, Bogtkniezen, Springknippen, Schuiven, Kamerdeur-, Kist- en Hangsloten, Knoppen en Cristallen Krukken voor Kamerdeuren, Vijlen, Boren, Zagen, Bijtels, Buig- en Nijptangen, Schaven, Tafel- en Scheermessen en Scharen.

VERGULD KOPERWERK,

ALS:

Schroefknoppen, Liashaken, Leeuwenkoppen, Rozetknoppen, Scheltrekkers, Spiegelplaten en Sleutelplaten.

VERDER:

Geëmailleerde ondiepe en diepe Pannen, Schotels, Melkkannen, Ham- en Waterketels, enz.

TULBAND PANNEN.

EINDELIJK:

IJzeren Brandkasten en Kisten.

(1243) THOOFT & CO.

Verkrijgbaar

BIJ (1223)

JAN GOEDKOOP & CO.:

Koffij per kattie. . . . *f* —.35
Broodsuiker per hoed. . „ 5.—

Amerikaansch Meel,

in vaten en in blik.

(1244) F. A. PRINGIERS.

PUIKE

Manilla Sigaren,

gewoon en Havana model.

(1245) THOOFT & CO.

Weder Ontvangen:

EENE PARTIJ EXQUISE TAFELWIJN

CHATEAU LAFITTE,

op halve flesschen, tegen *f* 60.— de 96/2 flesschen, bij
(1246) SOESMAN & CO.

GOUVERNEUR SIGAREN,

in halve, kwart en tiende kistjes, bij
(1227) SOESMAN & CO.

ONTVANGEN:

Cachet Boter en puike Boter van andere merken, Z. M. en Leijdsche Kazen, Zwitsersche en Limburgsche Kaas, Groote Hammen, Rookvleesch, Saucijs de Bologne, Paterstukken, Geroote Zalm, Versche Ansjovisch, groote voorraad Geslagt in stopflesschen, versche aanvoer, welke à tout prix verkocht moet worden.

(1247) THOOFT & CO.

Puik Puike

HAMMEN

tegen lage prijzen te bekomen bij
(1248) SOESMAN & CO.

JAN GOEDKOOP & CO.,

hebben in Commissie ontvangen:

Dubbelloop Jagtgeweren à *f* 75.—
(1249)

Rhinoceroshoorns

zeer vermaard voor hunne genezende eigenschap bij vergiftige Slangenbeten,
(1222) bij SOESMAN & CO.

Vertind IJzeren en ook verglaasde Kookgereedschappen van alle soorten en dimensiën, steeds verkrijgbaar
(1226) bij SOESMAN & CO.

BROOD-SUIKER

en

BOL-LANTAARNS,

(1220) bij F. A. PRINGIERS.

JAN GOEDKOOP & CO.

HEBBEN

(1250) WEDER OP NIEUW ONTVANGEN:

Hammen	*f* 8.—
Idem. kleinere soort.	„ 7.—
Selterswater, per mand.	„ 11.—
Cantemerle Wijn op halve fl., per dozijn. . .	„ 17.—
Manilla Sigaren No. 2, per mille.	„ 40.—
Gezouten Spek, in groote stopflesschen. . .	„ 4.—
Petits Pois, per blik.	„ 1.—
Eng. Goleijen in soorten, per potje. . . .	„ 1.50
Japansche Werkdoozen, compleet.	„ 16.—
Idem. Roode Shawls.	„ 2.50
Idem. Bezems	„ 0.75
Hangklokken (met porceleinen platen.) . . .	„ 8.—

Niet goed terug.

WIJN-HANDEL

van

THOOFT & CO.,

Valker Bier op ¹/₄ pijpen.
Haantjes-, Lans- en Valker Bier, ook op ¹/₂ flesschen, alles direkt uit de Brouwerijen.

VERSCH SELTERSWATER.

AH GENEVER van *Hoboken*,

Victor Peytiu Cognac en *John Albertij*.
Zeer lekkere WIJN op fust. (1251)

GENEVER AH en *K & S*,

weder ontvangen, bij
(1252) SOESMAN & CO.

PER SARA ALIDA MARIA

hebben Soesman & Co.

ONTVANGEN:

Stroovijlen van verschillende dimensiën, Garnituren voor Vensterbeslag, Bankschroeven van kleine tot groote soort, Gepolijste Hamers, Halster Kettingen, Koekpannen, Springveeren voor Sopha's en Stoelen, Insteek- en Oplegsloten van ijzer en geelkoper met koperen knop, Bogtscharnieren van alle nummers, Grendels en andere IJzerwerken benoodigd voor huisbouw. (1253)

GORDIJNGOED

en Dames Zakdoeken, bij
( ) F. A. PRINGIERS.

BROOD-SUIKER

in melisbrooden, bij
(1254) SOESMAN & CO.

SOESMAN & CO.,

hebben steeds een ruimen voorraad fijne en ordinaire Roode Wijnen, Rhijnwijn, Champagne, Spiritus, Likeuren, enz., enz.
(1255)

ZWARTE FARINIER

HOEDEN

EN

KINDER STROOHOEDEN,

(1228) bij J. P. BRANDES.

ZEER FIJNE ITALIAANSCHE

STROOHOEDEN,

met hoogen bol,
(1229) bij SOESMAN & CO.

Presentglazen, Étagère-voorwerpen, Bloemvazen, alles uitmuntend voor Cadeaux.

Verkrijgbaar bij
(1230) SOESMAN & CO.

ECHT ENGELSCHE HANGLAMPEN,

welker deugdzaamheid wordt gewaarborgd,
(1221) bij SOESMAN & CO.

CHINESCHE TOKO

à Comptant

VAN

LIM & CO.

HEBBEN OP NIEUW ONTVANGEN:

Cachet Boter.	*f* 19.—
Boter M & C.	„ 17.—
Puike groote Hammen	„ 8.50
Echt Haantjes Bier, per dozijn.	„ 7.75
Selterswater, ¹/₂ kruiken	„ 10.50
John Alberty Cognac, per dozijn. . . .	„ 22.50
A V H Genever	„ 16.—
W & L Genever	„ 12.—
Oijevaar Genever	„ 13.—
Pommerans Bitter, per flesch.	„ —.25
Boonekamp Bitter, per flesch	„ 1.60
Versch Banket, per flesch.	„ 2.25
Versch Suikerwerk, per flesch.	„ 2.—

GESLAGT IN STOPFLESSCHEN,

ALS:

Rolpens . . . .
Ketting Saucijs. . . . .
Pekel Worst. . . . .
Rookworst in Reuzel. . . . . } à *f* 4.50
Pekel Spek. . . . .
Spek in Reuzel. . . . .

EN [1256]

Koffij, per kattie. . . . 32¹/₂ c.

En eene massa andere artikelen tot billijke prijzen.

„ Die naam is mij in mijne gemeente niet bekend.

„ Dat wil ik graag gelooven," hernam de ander, „ ik ben de welbekende Dood van Gravenveld."

De geestelijke schudde bedenkelijk het hoofd, maar zeide niets.

Toen men bij den doop vroeg, hoe 't kind genoemd zou worden, was 't antwoord: „DOOD."

Zoodoende kreeg hij den naam van DOOD.

Toen zij de kerk verlaten hadden, zeide de peet:

„Draagt nu naauwkeurig zorg voor uw kind en laat hem vroeg en getrouw school gaan. Voorts moet gij hem in de medicijnen laten studeren, want hij moet doctor worden, en wanneer zijne studiën geëindigd zijn, zal ik hem een bezoek geven.

De jongen groeide voordeelig op, ging trouw naar school, was zeer vlijtig en leerzaam en maakte uitstekende vorderingen, terwijl hij zich bovendien heerlijk gedroeg, zoodat ieder pleizier aan hem had, en eenige rijke en hoogst aanzienlijke menschen besloten, hem voor hunne rekening te laten studeren.

Hij studeerde voor doctor, en toen hij gereed stond de hoogeschool te verlaten om huiswaarts te keeren, dacht hij:

„t' Is toch een allerzonderlingst iets van mijn peet dat hij mij den naam van DOOD heeft laten geven, en bepaald heeft, dat ik in de medicijnen moest studeren. Wie zal mij als doctor gebruiken? Zoodra men mijn naam hoort, laat niemand mij roepen."

Terwijl hij zoo denkt, komt eensklaps en zonder zich te laten aanmelden of belet te vragen — een eigenaardige gewoonte van den dood, als hij iemand eene visite brengt — onze Dood binnen, ofschoon men 't niet aan hem kon zien, en zegt:

„Bon jour, beste jongen, mijn peetekind! 't Zal nu tijd worden, dat wij eens kennis met elkander maken; want ik ben uw peet Dood. Luister eens, maar neem goed ter harte, wat ik u zeggen zal en gedraag u daar altijd naar. Als gij hier of daar ontboden wordt bij een patient, zoo zal ik er ook komen, en gij zult mij zien, maar buiten u zal niemand mij gewaar worden. Als ik aan het voeteneinde van het bed sta, kunt gij gerust voorschrijven wat gij verkiest, want de zieke zal in alle gevallen herstellen. Maar als gij mij aan 't hoofdeneinde ziet staan, dan kunt gij ook voorschrijven wat gij wilt, maar helpen zal 't hem niet."

De jonge doctor DOOD beloofde zijn peet zich ingevolge dit alles stiptelijk te zullen gedragen, beval zich eerbiedig in diens verschoonende goedheid en. . . de dood was verdwenen.

Onze jonge doctor hield alles voor zich zelven en droeg wel zorg noch van de verschijning van zijne peet te spreken, noch bekend te maken wat deze hem geopenbaard had.

Kort daarna werd hij bij een patient geroepen. Zoodra hij in de ziekenkamer kwam, zag hij zijn peet aan 't voeteneinde van den zieke staan.

„ Wees maar wel te vreden, geen nood, lieve mensch!„ zeide hij, „ ik zal dien patient wel in orde brengen, die gaat nog niet sterven. „

En 't kwam goed uit: de zieke herstelde.

—Gedurig werd hij bij andere zieken geroepen en altijd had de peet aan 't voeteneinde gestaan.

Later kwam hij er bij een, waar de peet aan 't hoofdeneinde stond. Dadelijk had hij den menschen gezegd:

„ Alles is hier vergeefs; de kranke is niet te redden."

Daarop was hij heengegaan.

Trouwens hiermede niet tevreden en doctor DOOD niet vertrouwende, had men een anderen doctor laten halen, die er anders over dacht. Maar zie, eenige dagen later stierf de patient, juist zoo als Dood het voorspeld had. Langs dien weg maakte hij zooveel opgang en kreeg hij zulk een wereldberoemden naam, dat hij zijn praktijk naauwelijks kon nagaan.

In weinige jaren was docter DOOD schatrijk. 't Liep hem alles meê en de fortuin volgde hem op den voet.

Eens werd hij ook in een zeer voornaam huis geroepen. Daar stond zijn peet aan 't hoofdeneinde van den patient. Hij riep de betrekkingen en verhaalde hun, dat er niets meer aan den patient gedaan kon worden, hij moest onvermijdelijk sterven.

Dat was een vreeselijk, hartverscheurend tooneel. De familie bezwoer hem, dat hij den edelen man, die zoo onmisbaar was voor zijn huisgezin, toch redden zou. Als

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

PAS ONTVANGEN:

Het Geweten. Een nieuw Plaatwerk van ALEX V. H.
PHANTASIE en KUNST. Gedichten, in prachtb., met 4 staalgr.
VAN BEERS. Levensbeelden.
Bloemlezing uit het Christelijke Album, 1846—1857, in prachtband, met 12 staalgravures.
VON HUMBOLDT. Kosmos, 4de deel.
BERNOULLI'S Vademecum, een Praktisch handboek in de Bouw- en Werktuigkunde.
DEKKER. Handboek van het Vee.
STEIJN PARVÉ. De Bijbel, de Koran en de Veda's, tafereel van Britsch-Indië en van den opstand der Inlandsche legers aldaar.
VAN DEN BERG. Gedenkboek der oprigting van het monument ter herinnering aan den Volksgeest van 1830 en 1831.
OTTO LUDWIG. Tusschen Hemel en Aarde.
DE BULL. Naar de Natuur.
RUIJSCH. Een bankbillet van duizend gulden.

KOOPHANDEL.

DE KOOPMANS-MENTOR, of het Koopmans-Rekenen, de Correspondentie, enz.
DE HANDELSWERELD in hare veelzijdige rigtingen en vormen.
DE KOOPMANS-STANDAARD, of de munt-, maat- en gewigt kunde.
LEERBOEK der Warenkennis, voor ieder Koopman.
DE KLEINE ROTHSCHILD, of aanwijzing voor Kooplieden, hoe door handel rijkdommen te verkrijgen zijn.
DE GELDER. Gids voor ieder die met geld omgaat.
Id. De vraagbaak voor ieder koopman.
THEMMEN. Handboek voor kooplieden.
ENGELSCHE Koopmans-Correspondentie.
ANDERSON. Koopmans-Brievenstijl. (1260)
LORENZ. Lehrbuch der Handels-Correspondenz.
VAN DER PIJL. Fransche Koopmans-Brieven.
OUDSHOFF. Het Italiaansch-of Koopmans-Boekhouden.

Eene uitgezochte Factuur

STALEN PENNEN,

van Joseph Gillot en andere beroemde Fabriekanten, waaronder: Plumes Henry F. & E. F., Emanuel en Diamantpennen, Blaauw met 3 gaatjes, N°. 382, Correspondens en vele andere bekende soorten.
Verkrijgbaar tegen billijke prijzen, bij
(1261) DE GROOT, KOLFF & CO.

De ondergeteekenden debiteren met succes:

ROZEN EN DOORNEN.

Eerste gedichten van *J. H. VAN ROIJEN*; prijs *f* 2,50 franco per post *f* 3.—
(1262) DE GROOT, KOLFF & Co.

VOORTDUREND VERKRIJGBAAR:

C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG. Vragen en Antwoorden over de Bijbelsche Geschiedenis voor de jeugd, prijs 60 duiten
J. J. PRINS. Handleiding ten gebruike bij het eenvoudig onderwijs in de Christelijke leer, ten dienste dergenen, die belijdenis wenschen af te leggen in de Hervormde Kerk, prijs *f* 2.—
(1263) DE GROOT, KOLFF & CO.

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO.,

TE SAMARANG.

VAN DE PERS GEKOMEN:

HET MALEISCHE GEZANGBOEK,

GETITELD:

Poedji Poedjian Kristen, ija itoe brapa mazmoer dan njanjian Gredja Kristen. Jang tersalin bahasa djadie bahasa Malaijoe rendah, darie satoe Pandita. Prijs 60 duiten. (1264)

Tijdschriften 1859.

NOG DISPONIBEL OM GEREGELD PER MAIL TE VERVOLGEN:

l'Illustration, 52 N°s.		*f* 40.—
Revue Brittannique, 24 afleveringen.		„ 40.—
Onze Tijd,	12 „	„ 16.—
De Tijd,	24 „	„ 20.—
De Economist,	12 „	„ 15.—
Bijblad van de Econ.,	12 „	„ 15.—
Ned. Tijdschrift v. Geneeskunde,	52 N°s.	„ 20.—
Smits. Ned. Spectator,	52 „	„ 20.—
De Dageraad,	12 afl.	„ 27.—
Protestantsche Bladen,	12 „	„ 10.—

(1265) DE GROOT, KOLFF & CO.

DE KORAN,

met de meeste zorg bearbeid en hoofdzakelijk gevolgd naar de Fransche vertaling van *Kasimirski*, de Engelsche van *Sale*, de Hoogduitsche van *Ullmann* en de Latijnsche van *Maracci*,

met bijvoeging van

AANTEEKENINGEN EN OPHELDERINGEN DER VOORNAAMSTE UITLEGGERS,

en voorafgegaan van

EENE LEVENSSCHETS VAN MAHOMED

door M^r. L. J. A. TOLLENS, prijs. . . . *f* 18.—

DE KORAN,

in het *Javaansch*, prijs . . . . . „ 15.—
Te bekomen bij
(1266) DE GROOT, KOLFF & CO.

ITALIAANSCHE SPEELKAARTEN,

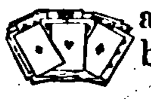

aangenaam spelend en duurzaam in 't gebruik, zijnde met METALEN HOEKEN. Verkrijgbaar per gros en dozijn, bij
(1267) DE GROOT, KOLFF & CO.

HOLLOWAY'S ZALFS.

De Dames in Java behooren acht te geven in hoeverre zij zich kunnen verlaten op de gewone schoonheid-bevorderende waters. Indien Holloway's Zalf eenen niet even zoo aangenamen reuk bezit als andere middelen van dien aard, is dezelve toch oneindiglijk veiliger en bezit ze eene veel grooter heelende kracht voor alle verbrandingen der zon, zomersproeten, uitslag, puisten en alle huidziekten, dan eenige andere Zalf of water, hoe kostbaar of geurig ook bij het toilet gebezigd. Voor dezelve wijkt tegelijkertijd de ziekte en haren oorsprong, en doet niet, als de andere hierboven vermelde toebereidselen, de ongesteldheid naar binnen drijven en het gansche ligchaamsgestel ondermijnen, integendeel, deszelfs invloed is altijd heilzaam voor het gestel en de gelaatskleur.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . *f* 1.—, *f* 3.—, *f* 5.—
Potjes Zalf à . . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaija* bij	LE ROY & CO.
„	„ „	MOSSEMBEKKER. & CO.
„	*Banjoemaas* „	M. S. CHERIMAN.
„	*Djocjacarta* „	DEKKERS & CO.
„	*Soeracarta* „	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„	*Salatiga* „	F. KRUTHOFFER.
„	*Tagal* „	Mevrouw de Wed DORT.
„	„ „	A. J. VAN DER VOORT.
„	*Cheribon* „	W. GALISTAN.
„	*Buitenzorg* „	P. SCHREUDER.
„	*Samarang* „	DE GROOT, KOLFF & CO., H. L. LE LYON, NOOTBAAR & JOOSTEN en
(1268)	bij	SOESMAN & CO.

PASSAGE NAAR BATAVIA

per Ellen,

Kapitein

WENTHOLT,

tegen het laatst der volgende week te vertrekken.
(1233) Adres bij B. KOPERSMIT & CO.

HET STOOMSCHIP

PADANG,

Kapitein *Guijot*,

zal 24 uren na aankomst der landmail van *BATAVIA* vertrekken naar *SAMARANG, SOERABAIJA, MACASSAR, TIMOR* en de *MOLUKKOS*.
Informatiën bij de Agenten,
(1232) B. KOPERSMIT & CO.

STOOMBOOT OENARANG.

Vertrek dezer BOOT gedurende de maand OCTOBER:
van SAMARANG naar BATAVIA,
15 en 30 October,
van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA,
13 en 28 October,
van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA,
6 en 21 October,
van SAMARANG naar SOERABAIJA,
9 en 24 October.
De Boekhouders,
E^s. C. WERMUTH.
(1211) C. S. VAN HEEKEREN.

Het Stoomschip

SAMARANG PACKET,

zal van hier naar *BATAVIA* vertrekken op Donderdag den 13 dezer, *des morgens ten 8 ure.*
Informatiën te bekomen bij De Agenten,
(1269) M^r. NEILL & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilend Ned. Campagne Schip

MARIA ADOLFINA,

Kapitein

A. BLOM.

Deze bodem is uitmuntend voor Passagiers ingerigt en door ruime hutten zeer aan te bevelen, hebbende dezelve tevens een' geëxamineerden Scheeps-doctor aan boord.
Het vertrek zal tegen einde dezer maand via *Batavia* plaats hebben.
Nadere informatiën te bekomen bij
De Agenten,
(1270) C. DAMNITZ & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

per het Nederlandsch Barkschip

KRIMPENERWAARD,

Kapitein

S. SPEENHOFF.

Bovengenoemd snelzeilend en door deszelfs buitengewoon groote en luchtige hutten bijzonder voor den overvoer van Passagiers geschikt schip voert eenen geëxamineerden *Doctor*, en zal tegen het begin der volgende maand vertrekken.
Voor nadere informatiën adresseere men zich tot
(1271) M^r. NEILL & CO.
SAMARANG, 3 *October* 1859. *Agenten.*

TE HUUR:

Het Huis in de *Bloemstraat*, laatstelijk bewoond door den WelEdG. Heer DÖDERLIN DE WIN: te bevragen bij
(1272) L. CHASTEAU *qq.*

TE KOOP:

Eene PAARDEN STOETERIJ, bestaande uit 5 Overwalsche Merries en 3 Veulens, [allen Hengsten].
Adres brieven franco SOESMAN,
(1273) *Ambarawa.*

---

hij stierf, waren zij allen ongelukkig, werden doodarm, zouden moeten bedelen. Zij vielen voor hem op de knieën en smeekten hem om Godswil toch alles aan te wenden om den geliefden man te doen herstellen.

„Weet gij nog niet één middel, is er niet nog iets uit te denken?" jammerde de vrouw, terwijl zij voor hem op de knieën lag.

Dat kon de doctor niet langer aanzien. Zijn hart kromp in elkaar en het kostte hem moeite om zijne tranen te bedwingen. Intusschen keek hij zijn peet aan en wenkte hem met een smeekenden blik, maar deze verroerde zich niet, ja, zette een nijdig gezigt. Eensklap loopt hij naar de deur, alsof hij, zonder zich verder over den patient te bekommeren, wil heengaan, wenkt de familie, zonder dat zijn peet het bemerkt, en zegt buiten de kamer gekomen: „De patient is te redden, maar met levensgevaar. Gaat naar 't bed en draait het bliksemsnel om, het hoofd naar de voeten."

Zoo gezegd, zoo gedaan. Toen de doctor weêr binnenkwam, die in 't gebeurde geen erg had, stond de dood aan 't voeteneinde. Nu werd deze eerst opmerkzaam op den streek, die zijn peetzoon hem gespeeld had, dreigde hem met den vinger en keek hem zeer verstoord aan. Deze echter bekommerde zich daar minder om, schreef een recept en zeide: „De patient is behouden."

Toen hij 't huis uitging en de straat opstapte, kwam zijn peet bij hem,

„Dat doe je mij niet weer, jou! . . . Zoo kon ik wel uit mijne affaire raken," zei de dood zeer boos. „Dat heb ik je maar eens ernstig te zeggen, hoor je! anders is 't met mijne kunst uit."

„Hoor! beste peet," antwoordde de doctor, „laat ik u eens zeggen, 'k heb 't waarachtig met geen slecht oogmerk gedaan; maar ik kon de ellende en de droefheid en dat hartzeer daar niet langer aanzien."

„Dat is mij om 't even. Het is eenmaal zoo de orde, 't getal moet er wezen. Dat is ééns, zoo maakt gij me den boêl in de war. Nu niet weer."

De doctor beloofde hem, dat hij 't nooit weêr zou doen en hield ook trouw zijn woord.

En zoo doende verzoenden zij zich weêr met elkander en werden de beste vrienden van de wereld.

Eens dacht hij:

„Ik zou toch wel eens willen zien waar peetoom woont."

En zie, van een van zijner patienten komende, waar zijn peet ook was, volgde deze hem op den voet en vroeg hem:

„Wat scheelt er aan, mijn jongen? heb je wat op 't hart? mij dunkt, ik kan 't aan je zien."

„Ja," was 't antwoord, „wat zal ik zeggen; ik zou wel eens willen weten waar gij woont, en hoe uw huis er uitziet."

„Mijn huis? Nu, daar is wel weg op, dat kan ik je wel laten zien; ga maar meê."

— Beiden wandelden naar een ruim veld. Daar gekomen, bond de peet hem een doek voor de oogen en leidde hem aan de hand voort. Toen hij lang met hem rondgeloopen en hem overal heengeleid had, nam hij hem den doek voor de oogen weg, en nu zag de doctor, dat hij met zijn peet in een zeer groote met zwart bekleede zaal was.

Hier, „ zei de peet, „ hier is mijne woning en nu wil ik u meteen eens rondleiden en één en ander laten zien, dan weet gij ook wat te vertellen.

Daarop bragt hij hem in een andere zaal, die ook geheel met zwart bekleed was. Hier zag hij ontelbare kaarsen in rijen staan naast elkander en achter elkander, eenige nog zeer lang en pas aangestoken, andere half, andere zoo goed als geheel afgebrand.

Maar lieve, „ beste peet! vroeg de doctor uiterst nieuwsgierig, „ wat doet gij met al dat licht? Lieve deugd, wat al kaarsen, wat al kaarsen!„

„Dat zijn levenslichten, mijn jongen!„ was 't antwoord. „Kijk! ieder mensch heeft zoo'n licht. Wanneer hij geboren wordt, wordt er een kaars aangestoken. Zoodra die uitgebrand is moet hij sterven.„

„Eilieve!" hernam de doctor, „laat mij dan mijn levenslicht ook eens zien. Ik zou wel eens willen weten, hoe lang ik nog leven zal."

„ O, dat kan ik u wel laten zien. „

Daarop wees hij het hem aan. De kaars was bijna uitgebrand en de doctor had nog graag eens zoo lang

TE KOOP:

Een goed gedresseerd RIJPAARD, (*Kadoer,*) zonder gebreken, hoog 4 voet 2½ dm. Adres bij Uitgevers van het *Samarangsch Advertentie-Blad.* (1257)

TE KOOP OF TE HUUR:

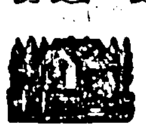

Een Huis.
Eene Wagen-Verhuurderij.
Een Wagen-Fabriek.

TE KOOP:

Een Huis gelegen in de *Hoogendorp Stroomstraat,* te bevragen bij
(1231) L. VAN TRAPPE.

De achterstallige debiteuren aan de firma **V. H. NOMAN, KOLFF & CO.,** *in Liquidatie,* worden *beleefdelijk* doch *dringend* verzocht hun debet aantezuiveren, uiterlijk vóór Primo November aanstaande, ter voorkoming van onaangenaamheden.

(1235) V. H. NOMAN, KOLFF & CO., *in Liquidatie.*

SAMARANG, 30 *Sept.* 1859.

EEN SOLIED JONG MENSCH wenschte gaarne in zijne ledige avonduren het bijhouden van Boeken of eenig Schrijfwerk waar te nemen. Adres lett. M. (1234)

SOCIETEIT AMICITIA.

Thé-Dansant,

op Zaturdag den 15den dezer.

SAMARANG, (1258) *De Secretaris,*
1 *October* 1859. J. W. SLOOT.

Geboorten.

Bevallen van eene *DOCHTER* H. C. C. MANUEL, *Wener.* (1259)
SOERACARTA, 26 *September* 1859.

Voorspoedig bevallen van een' *ZOON*, de geliefde echtgenoot van
SAMARANG, H. L. DE LYON.
30 *September* 1859. (1224)

Sterfgevallen.

Heden overleed tot onze innige droefheid, onze jongste lieveling **JAN JACOB**, in den ouderdom van circa een jaar.
SAMARANG, A. DE BRUIJN, *en Echtgenoot.*
den 25 *September* 1859. (1225)

SAMARANG.

Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Donderdag den 20sten October, *des avonds te* 6 *ure,* moetende de brieven *'s namiddags te* 4 *ure* bezorgd worden.

Ingezonden Stukken.

Laatstleden Zondag, hield het zedelijk ligchaam *Hulpfonds van den H. Vincentius à Paulo* te *Samarang,* hetwelk, volgens zijn Reglement, zich ten doel stelt liefdadigheid met de meeste bescheidenheid te oefenen, zonder uitsluiting noch bevoorregting van gezindten of godsdienst, zijne eerste algemeene Jaarlijksche vergadering.

In een degelijk en goed uitgewerkt verslag werd door den President de werkkring der vereeniging blootgelegd, en ik twijfel niet, of alle aanwezigen zullen met mij toestemmen, dat de liefdadige bemoeijingen van voorzegd fonds op ieders goedkeuring de regtmatigste aanspraak hebben.

Behalve de maandelijksche bedeeling van behoeftige huisgezinnen, worden alle hulpvereischende belangen der armen behartigd.

Uit het verslag bleek het, hoe de Vincentius vereeniging door bedeeling van rijst en kleedingstukken, door aalmoezen voor begrafenis-kosten, voor de verzorging van verlatene kinderen, voor de entréegelden van weeskinderen enz. enz., de teederste behoeften met eene liefdadigheid behandelt, die even zoo bescheiden als onpartijdig is.

Dat, zoo een genootschap hier ter plaatse hoogst weldadig is, zal een ieder beseffen, die bij ondervinding den toestand der lagere klassen heeft leeren kennen, en dus ook niet deelen mag in het dwaalbegrip, dat in Indië geene eigenlijke armoede bestaat.

Gaarne wil ik dan ook in het belang der armen mijne welgemeende hulde brengen, aan de menschlievende pogingen van het Bestuur, en deze schoone instelling in de deelneming van het Publiek aanbevelen, terwijl ik van harte wensch, dat door eene vermeerdering van de bestaande Contributiën, en door de toetreding van nieuwe leden, de vereeniging zich meer en meer uitbreide tot steun en zegen voor armen en ongelukken.

Een lid der vereeniging.

---

geleefd, want het was hem goed gegaan op de wereld. Hij was rijk en leed geen de minste kreun of ongemak. Nadat hij het licht een poos stilzwijgend had aangestaard, zeide hij:

„Beste peet, mijn lichtje gaat haast uit, gelijk ik zie, de kaars is al zeer klein. Ik kan juist niet zeggen, dat mij dit zeer bevalt. Ik zou nog graag wat langer willen leven."

„Ja," was 't antwoord, „wat zal ik u daarvan zeggen, dat is nu eenmaal zoo en niet anders. Daar moet gij u in schikken."

„Och beste, brave peet," vervolgde hij, „gij kondt mij toch nog wel laten leven! kom, ik moest een nieuwe kaars aansteken. Mag ik?"

„Ja," hernam de Dood, „dat is iets, dat ik niet graag zie of doe ... maar ... kom! omdat jij het bent."

Meteen gaf hij hem een nieuwe kaars en glimlachte.

Driftig stak de doctor de nieuwe kaars aan. Dit gedaan hebbende, nam hij de andere van den kandelaar, wilde het oude licht uitblazen, maar ging daarbij zoo onbesuisd te werk, dat hij het oude en nieuwe te gelijk uitblies. . . .

Wee was de doctor.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 30sten Sept. tot en met den 7den October 1859.

Mevr. Hamakers, L. J. Pijloo, Servatius, Mejufvr. P. K. Bakker, Mejufvr. J. Joukse, Mevr. de Wed. Apon, D. C. Fransz, W. M. Soekias, Schreijner, W. R. C. Wollrabe, C. Gordon, Renoult Junior, Mevr. E. G. Wollrabe, F. H. Stekkinger, Mevr. de Wed. Eugelman, M. L. E. Halewijn, H. Pauw ten Cate, J. J. Nolthenius Sr., J. J. Nolthenius Jr., H. F. L. van Hecking Colenbrander & fam., A. H. J. Damwijk, Mevr. de Wed. J. G. Masius geb. Ansen, D. H. W. Schiff.

VERTROKKEN PERSONEN.

J. F. Jansen, C. L. Sablon, D. van Duijvenbode Varkevisser, E. N. Dijkstra, Oudemans, W. Klein, W. R. C. Wollrabe, F. S. Schubert, J. F. Faulhaber, C. B. Fransz, F. P. Schreefel, F. Suttner, A. Kocken, Mevr. de Wed. Manuël geb. van den Berg, W. F. Termeulen, Mejufvr. G. Hoekstra.

Schepen in Lading

op den 6den October 1859.

Naar ——— Ned. bark Crinoline, kapt. *W. K. E. Paré,* agenten *Soesman & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Maria Adolfina, kapt. *A. Blom,* agenten *C. Damnitz & Co.*

Naar ——— Ned. bark Julie Claire, kapt. *A. van Oosteroom,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar ——— Ned. bark Alblasserdam, kapt. *J. 't Hoen,* agenten *Mac Neill & Co.*

Naar ——— Ned. schip Elisabeth, kapt. *H. A. Hamers,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Helena en Anna, kapt. *J. C. H. Lupcke,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar ——— Ned. schip Johanna Geertruida, kapt. *P. Flens,* agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Kaap Hoorn, kapt. *L. J. Dik,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar BONIE, Ned. schip Geertruida Maria, kapt. *J. Mulder Drenth,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Eersteling, kapt. *A. P. Armstrong,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. schip Catharina Maria, kapt. *J. A. Bullot,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar FRANKRIJK, Frans. bark Johanna, kapt. *J. Wetzel,* agenten *van den Broek & Veeckens.*

Naar ——— Frans. schip Pallas, kapt. *W. Dabans,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Srie Negara, kapt. *Intje Kandar,* agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Fathool Moebarak, kapt. *Abdul Rachum,* agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, Ned. Ind. bark Kim Heg Soen, kapt. *Oey Bokking,* agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA en CHERIBON, Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer,* agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Voolkoos Seroer, kapt. *Sech Abdul Bin Osman Bahasoan,* agent *Gezagvoerder.*

Naar RIOUW, CHERIBON en TAGAL, Ned. Ind. bark Tjan Goan, kapt. *Sie Ik Hien,* agent *Gezagvoerder.*

Naar SOERABAIJA, Ned. Ind. bark Saijan Maskoor, kapt. *Hadjie Mohamat Hoesoop,* agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt,* agenten *B. Kopersmit & Co.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Arip Bandjarmaas, kapt. *Mohamat Saleeh,* agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. bark Atitoor Rachman, kapt. *Saha Bodin,* agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. schip Amana Tulbarie, kapt. *Sech Hamoot Bantok,* agent *Gezagvoerder.*

Naar BATAVIA, Ned. Ind. bark Alnoer, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marsoekie,* agent *Gezagvoerder.*

Naar ——— Ned. Ind. schip Foolkool Hair, kapt. *Said Mooksin Abdulla,* agent *Gezagvoerder.*

Naar PONTIANAK, Ned. Ind. brik Noor, kapt. *Sech Achmat Bin Amanie,* agent *Gezagvoerder.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Sara Alida Maria, kapt. *S. Stapert,* agenten *B. Kopersmit & Co.*

Naar ——— Ned. bark Louis Meijer, kapt. *C. Holtgreve,* agenten *van Maanen & Co.*

Naar PONTIANAK, Ned. Ind. schoener Radja Pegattan, kapt *Da-Eng Marapie,* agent *Gezagvoerder.*

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

September 28 - Ned. Ind. bark *Batavia,* Oeij Holian, v. Pekalongan 22 Sept.— Ned. Ind. schip *Amana Tulbarie,* Bin Mohamat Bantok, v. Sumanap 23 Sept.— Ned. Ind. bark *Atitoor Rachman,* Sahaboedin, v. Rottie 19 Sept.

September 29 - Ned. Ind. stoomschip *Oenarang,* S. van Hulstijn, v. Soerabaija 28 Sept., passagiers de heeren Vriese, Servatius, Vincent, de Berg, van der Veen, Wernekx, Bijnons en Z. M. troepen.

September 30 - Ned. Ind. bark *Alnoor,* Sech Sultan Bin Mohamat Marzoekie, v. Batavia 22 Sept., passagier de heer Pijloo.

October 1 - Frans. schip *Pallas,* Daban, v. Batavia 26 Sept.— Frans. bark *Johanna,* J. Wetzel, v. Batavia 25 Sept.

October 2 - Ned. Ind. stoomschip *Banda,* Neije, v. Soerabaija 1 Oct.

October 3 - Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden,* J. Kloppenburg, v. Soerabaija 2 Oct.— Ned. Ind. schip *Foolhoor Hair,* Said Mooksin Bin Abdulla, v. Soerabaija 24 Sept.— Ned. schip *Geertruida Maria,* J. Mulder Drenth, v. Batavia 29 Sept.

October 4 - Ned. schip *Maria Catharina,* J. A. Ballot, v. Batavia 30 Sept.

October 5 - Ned. bark *Sara Alida Maria,* J. Stapert, v. Batavia 30 Sept., passagier de heer Clignett.— Ned. Ind. brik *Noor,* Sech Achmat Bin Said Aliamanie, v. Soerabaija 1 Oct.

October 6 - Ned. Ind. schoener *Radja Pegattan,* Daeng Merapi, v. Grissee 1 Oct.— Ned. bark *Louis Meijer,* G. H. Holtgrave, v. Batavia 1 Oct.— Ned. schip *Hugo Grotius,* A. K. Zweeden, v. Cardiff 10 Junij.

VERTROKKEN.

Sept. 30 - Ned. bark *Oosterling,* J. H. Walter, n. Batavia. — Ned. Ind. stoomschip *Oenarang,* S. van Hulstijn, n. Batavia, met Z. M. troepen.

Oct. 3 - Ned. bark *Twee Cornelissen,* J. C. Kreije, n. Nederland. — Ned. bark *Tegal,* Gobel, n. Nederland. — Belgis. schip *Philotaxe,* Weijzer, n. Cheribon en Nederland. — Ned. bark *Johanna Christiaan,* C. van Heemstede Obelt, n. Soerabaija.

Oct. 4 - Ned. Ind. bark *Batavia,* Oeij Holian, n. Pecalongan en Batavia. — Ned. Ind. stoomschip *Banda,* Nije, n. Batavia. — Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden,* J. Kloppenburg, n. Batavia.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den* 20*sten Sept. tot en met den* 6*den October* 1859.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. brik Folkus Seroer, kapt. *Sech Alie Bagawie.*

100 va. bier, 3 ku. basculee, 80 va. boter en 7 kn. calicots, *van Maanen & Co.*
50 kn. wijn, *van Maanen & Co.* (*Uit het Entrepôt aldaar*).
10 kn. wijn, *Dorrepaal & Co.*
43 va. Jap. sakij, *M. A. Jasper.*
1 kt. hoeden en lampbollen, *Soesman & Co.*
75 va. meel, *Oei Koen Po.*
120 bundels en 99 ps. ijzer, 2 ka. bladkoper en 42 va. harst, *Sieijo Tiang.*
10 col. lampen, 12 ps. assen, 43 pik. koper, 16 pik. madjakanie, 53 ka. calicots en 7 krdj. gem. broeken, *Order.*
En andere lading van Batavia, bestemd voor Palembang en Balie.

Van Cardiff met de Ned. bark Hugo Grotius, kapt. *A. K. Zweede.*
Eene partij steenkolen, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie.*

12 st. bankschroeven en 150 keld. genever, *Soesman & Co.*
17 kn. manufacturen, 3 kn. kazen, 1 baal laken en 83 va. meel, *C. Damnitz & Co.*
7 pik. ganda poera zaad, *M. Johannes.*
100 ku. en 2 pak. Jap. was, 400 ka. vruchten, 16 kn. salpeter, 219 bossen ijzerwerk, 1 pak damar en 50 pik. tin, *P. Andreas.*
10 pak. was, *M. A. Jasper.*
200 zak. tarwe, *M. A. Jasper.* (*Uit het Entrepôt aldaar*).
28 col. lijnwaden, 14 pik. bladkoper, 5 st. Chin. waterpotten, 50 va. boter, 4 kn. Man. sigaren, 1 baal wollen dekens, 16 kn. kat. garen, 1 bendij met toebehooren, 45 pik. salpeter, 100 ks. blik, 8 kn. papier, 50 kn. thee, 1 kt. reukwerk, 2 kn. coralen, 1 kt. knoopen, 5 kn. kramerijen, 100 pik. ijzer, 115 pik. damar, 4 pik. borax, 40 mand. aardewerk, 141 ks. glaswerk, 2 kn. kandelaren, 1 kt. vijlen, 1 scheepspomp, 7 blik. lijn-olie, 100 va. spijkers, 2 rol. touw, 2 pak. hamer, 12 pik. lood en 38 va. harst, *Diverse Personen.*

Van Soerabaija met de Ned. Ind. bark Foolkool Hair, kapt. *Said Mooksin Bin Abdulla.*

125 va. koolteer, *Soesman & Co.*
1 kt. knoopen, *Andreas.*
15 kod. Java koperwerk, *Said Baslam.*

Van Batavia met het Ned. schip Catharina Maria, kapt. *J. A. Ballot.*
2 ps. wagens, 4 balansen en 25,000 ps. goenie zakken, *N. H. M.*
4 kn. papier, *Dorrepaal & Co.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Sara Alida Maria, kapt. *S. Stapert.*

Lading van Nederland.

87 kn. lijnwaden, 147 col. diverse goederen, 318 col. koopmanschappen, 25,000 st. en 190 blok. hardsteenen, *Order.*

Lading van Batavia.

3 kn. portwijn, 10,000 st. goenie zakken en 1 kt. goud-, zilver- en galanterie-werken, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Twee Cornelissen, kapt. *J. C. Kreije.*
5,248 pik. Gouv. koffij en 15 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Nederland met de Ned. bark Tagal, kapt. *J. F. H. Gobel.*
3,725 pik. koffij, *N. H. M.*

Naar Batavia over Pekalongan met de Ned. Ind. bark Batavia, kapt. *Oeij Ho Lian.*

21 pik. was, 1 kt. lijn-olie, 2 krdj. ijzeren spijkers en 1 kt. siriedoozen, *Oei Ik Liong.*
100 kod. Java stroo-matten, 26 kn. misoa, 11 kn. kandij suiker en 1 kt. Java koperdraad, *Tjoe Ke Ting.*
8 pik. was, 2 krdj. glas- en aardewerk, 1 kt. kramerijen, 1 kt. medicijnen en 1 pakje gebt. kaina, *Said Alas.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Banda, kapt. *Neije.*
500 ps. koehuiden, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Batavia met de Ned. bark Julie Claire, kapt. *A. van Oosteroom.*
431 pik. koffij, *Dorrepaal & Co.*
2 kn. bretels, 2 kn. stroo-hoeden, 2 kn. speelgoed, 2 kn. wollen tafelkleeden, 4 kn. lampen en glaswerk, 1 kt. behangsel papier, 1 kt dameshoeden en 2 kn. Man. sigaren, *van den Broek & Veeckens.*

Naar Nederland met het Ned. schip Helena en Anna, kapitein *J. C. F. Lupcke.*
7000 pik. Gouv. koffij en 6000 pik. Gouv. suiker, *N. H. M.*
1 kt. confituren, 1 ks. Jap. kopjes 1 en rol Chin. zijde, *G. P. Westenberg.*
18 kn. gembangan-water, *Gouvernement.*

Naar Nederland met de Ned. bark Eersteling, kapt *A. P. Arenstrong.*
5000 pik. Gouv. koffij, *N. H. M.*

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, thans geene ter markt.
Suiker, No. 16 *f* 17.—
Indigo, per pond *f* 3,95. afgedaan.
Koe-Huiden, per corge 60.—
Buffel-Huiden, per corge *f* 45.—
Staart Peper, *f* 66.— ontbreekt.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 150.— à *f* 160.—
„ tweede „ idem. *f* 130.— à *f* 140.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang „ idem *f* 23.—
Rotting, per pikol, *f* 8 — à *f* 8½.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 103 103$\frac{1}{16}$

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 9den October 1859.
des voormiddags te ½9 *ure:*
VOORBEREIDING
voor de Nederduitsche Gemeente,
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

Vrijdag den 14den October 1859.
des voormiddags te 9 *ure:*
VOORBEREIDING
voor de Maleische Gemeente,
F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 9den October 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens te* 7 *ure.*
Hoog Dienst *des voormiddags te half* 9 *ure.*
LOF *des avonds te* 7 *ure.*

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums.	Thermometer.				Winden.				Regen, Onweêr, enz.
Sept.	uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	
30	25.2	29.6	33.7	26.8	O	NO	NO	O	
Oct. 1	24.8	30.2	33.4	27	NO	O	O	O	
2	24.5	29.5	31.6	26.2	NO	NO	W	N	
3	23.4	29.7	33.7	26.9	NO	O	ZO	ZO	
4	23.5	30.5	34.8	26.5	O	O	NNO	NO	
5	22.7	30.1	33.9	25.8	O	O	N	NO	
6	22.6	29.8	33.5	24.6	O	O	N	NW	's avonds regen en onweder.

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.
van Vrijdag 7 October 1859, No. 40.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 *Augustus* 1859.

NEDERLAND.

— Men leest in de *Staats-Courant* het volgende: De koning heeft, bij een kabinetsschrijven van den 13den Junij jl., no. 17, gerigt aan den minister van kolonien, Hoogstdeszelfs landgoed *Bronbeek*, aan den Velperweg, nabij Arnhem, gelegen in eene der schoonste en gezondste streken van Nederland, ten geschenke gegeven tot de inrigting van een koloniaal militair invalidenhuis.

Nu de bijzondere bestemming, welke in de laatste maanden aan dat landgoed tijdelijk gegeven was, weldra zal ophouden, haasten wij ons, deze grootmoedige schenking van den koninklijken beschermheer van het daar te stellen invalidenhuis te vermelden als een nieuw en openbaar blijk van 'skonings hooge belangstelling in het leger en 's rijks overzeesche bezittingen, waardoor den ouden en voor den vijand verwonden soldaat eene onbezorgde toekomst wordt bereid.

Verheugen wij ons in het vooruitzigt, dat nu spoedig de gelegenheid zal aanwezig zijn om den invalide der koloniale landmagt, ter belooning van bewezene diensten, met liefderijke zorgen te omringen, ten einde voor hem een schoon verleden te verbinden aan een gelukkig heden; niet minder is het te wenschen, dat zulk een bemoedigend vooruitzigt velen onzer landgenooten zal opwekken tot vrijwillige dienstneming bij het Indisch leger, dat zoo menigvuldige blijken geeft van moed, beleid en trouw.

— Door den secretaris van den raad van bestuur der koninklijke akademie, is het volgende adres aan Zijne Majesteit ingediend:

» *Aan Zijne Majesteit den Koning.*

» *Sire!*

» Geeft eerbiedig te kennen enz.

» Dat hij sedert de indiening aan Uwe Majesteit van zijn adres in dato 10 Julij ll., gelegenheid heeft gehad daarover het gevoelen te leeren kennen, niet alléén van zijne naaste betrekkingen en vrienden, maar ook van anderen, bevoegd om daarover te oordeelen, en dat dit oordeel hem niet gunstig is.

» Dat hij ook zelf, tot bedaarder gemoedsstemming teruggekeerd, eene daad moet veroordeelen, hem, als het ware, door den loop der gebeurtenissen afgeperst, en dat hij dus zoowel gehoor gevende aan den welmeenenden raad van anderen, als aan zijne eigene overtuiging, niet aarzelt Uwe Majesteit ook in het openbaar te betuigen, dat het hem grootelijks leed doet, te zijn overgegaan tot eenen daad die bij niemand goedkeuring vindt.

» Dat hij het niet gepast acht, Uwe Majesteit den loop dier gebeurtenissen te ontvouwen en in het breede te ontwikkelen om zich alzoo te verontschuldigen; maar veeleer rekent op de koninklijke edelmoedigheid en regtvaardigheid die bijna twintigjaren trouwe en veelal zware diensten, meer zal doen wegen dan een enkele overijlde stap en dat hij dus Uwe Majesteit eerbiedigljk verzoekt het bovenaangehaald adres te beschouwen als niet door hem ingezonden en hem de gevolgen daarvan niet toe te rekenen.

» Welk doende enz.

Sire!

» *van Uwe Majesteit de getrouwe onderdaan,*

» *Delft*, 21 Julij 1859. (*get.*) » Dr. W. L. Overduyn."

— Den 27 Julij had te Haarlem een vreeselijk ongeluk plaats. Bij het dempen van de Oudegracht, enz., is met het afbreken van het zoogenaamde verwulft, een gedeelte van dat verwulfsel, ter lengte van p. m. 8 ellen, eensklaps ingestort, met het ongelukkig gevolg, dat twee werklieden, welke daaronder werkzaam waren, door het nederstortende puin zijn verpletterd; de lijken waren vreeselijk verminkt. Beide ongelukkigen, Mooij en Hoogensteyn genaamd, waren gehuwd en laten onverzorgde betrekkingen achter. Een ander der werklieden, welke zich op het verwulfsel bevond, is door tijdige hulp gered en met eenige ligte kneuzingen vrijgekomen. Eenige uren daarna had er weder een bedroevend ongeluk plaats: bij het maken van evolutien op het excercitie-veld, even buiten de Nieuwpoort, ontving een der toeschouwers, een 18jarig jongeling, van een paard, dat door een der cavalleristen aan de hand werd gehouden, een slag tegen het hoofd, hetwelk daardoor deerlijk werd gekwetst. De ongelukkige, verkeert, naar men verneemt, in een bedenkelijken toestand.

— Men meldt uit Sprang dd. 30 Julij: Als een bewijs dat de moederlijke liefde, indien hare kinderen in gevaar verkeeren, alle opoffering zelfs van eigen leven gering schat, diene het volgende geval: De vrouw van D. v. U. tot de mingegoede ingezetenen dezer gemeente behoorende, bemerkende dat haar kind hetwelk op straat speelde, in gevaar verkeerde, door een hollend paard te worden overreden, ijlt er aanstonds naar toe, doch heeft geene gelegenheid meer om het kind van die plaats weg te nemen, werpt er zich over heen, ten einde het met haar eigen ligchaam te beschermen en behoedt het alzoo voor alle letsel.

De moeder is, hoewel in geen levensgevaar verkeerende, op onderscheidene plaatsen gewond; behalve dat haar arm deerlijk is gekneusd of gebroken, bekwam zij een slag van het paard tegen haar hoofd en een op haar schouder, welke haar veel pijn veroorzaken.

ENGELAND.

— De *Economist* laat zich over de kwestie der ontwapening ongeveer als volgt uit: Strenge neutraliteit was tot nu toe de politiek onzer regering, van welke staatkunde zij niet zal kunnen afwijken, zonder in tegenspraak te komen met de inzigten der geheele natie. Doch aan den anderen kant protesteren wij tegen elke poging om de natie te willen afbrengen van haar streven om de verdedigingsmiddelen des lands in een voldoenden staat te brengen. Onze begrooting is eene begrooting voor vredestijd en wanneer wij beweren, dat onze vloot niet die sterkte bezit, welke de omstandigheden vorderen, dan hebben wij daarvoor de volgende gronden: 1o. Wanneer Frankrijk een groot leger op de been houdt, dan kan het daarvoor eene aannemelijke reden opgeven; daarin behoeft men nog geen bedreiging te zien. Het is eene contentinale mogendheid; het heeft eene groote grenslinie te verdedigen; het grenst aan andere continentale mogendheden, die mogelijk een leger van 500.000 man op de been of in reserve hebben. Het heeft buitendien eene rustelooze bevolking in het oog te houden. Wanneer Frankrijk echter eene groote zeemagt onderhoudt, dan kan dit alleen met een offensief doel geschieden of met het oog op eene intimidatie. Indien het zijne zeemagt zoozeer vermeerderd heeft, tot die gelijk is aan de onze, dan volgt daaruit niet noodzakelijk dat het voornemens is ons aan te vallen; maar er volgt noodzakelijk uit dat het ons voorbij wil streven. Engelands zeemagt is voor ons wat Frankrijks leger voor Frankrijk is, het natuurlijke en eigenaardige middel van verdediging. Engeland verlaat zich op zijne maritime verdediging en houdt dus eene zeer geringe legermagt op de been. Indien wij een leger van 500,000 man op de been zouden brengen, dan zou Frankrijk zeer zeker argwaan daaruit putten en bij onze regering om opheldering vragen. Frankrijk heeft geene groote zeemagt noodig. Het heeft niet, even als wij, twee rijken in Indie, het heeft geen uitgestrekte bezittingen in Australie en Amerika. Het heeft geen kolonien in alle werelddeelen en de beide halfronden. Meer dan de helft onzer vloot moeten wij altijd in afgelegene oorden gestationneerd houden en kan dus door ons niet gebruikt worden tot bescherming van het moederland of eenige handeling in Europa. *Wanneer de Fransche vloot de onze in sterkte evenaart, dan is zij inderdaad dubbel zoo sterk als de onze.* En dit nu is voor ons eene bedreiging en gevaarlijk. De Fransche zeemagt is teh allen tijde geconcentreerd, de onze daarentegen ver verspreid. Het is dus duidelijk dat in eene gelijkheid van zeemagt voor Frankrijk eene superioriteit en suprematie ligt. 2o. De Fransche zeemagt is op dit oogenblik minstens even groot als de Engelsche; groot genoeg om al onze schepen in de kolonien in toom te houden en tevens aan onze vloten in het Kanaal en de Middellandsche Zee het hoofd te kunnen bieden. Frankrijk kan ons dus aanvallen, wanneer het wil. 3o. Men spreekt veel van de ontzaggelijke hulpmiddelen van Engeland. Het is waar; geen ander land staat met ons gelijk wat finantieele middelen, scheepsbouwkunst en zeemanschap betreft. Doch al die hulpmiddelen hebben tijd noodig om zich te ontwikkelen. Men geve Engeland twee jaren tijd en het zal den strijd met de geheele wereld kunnen aanvaarden. Doch in de twee eerste maanden na eene oorlogsverklaring zal men het totaal onvoorbereid vinden. 4o. Men hoort verzekeren, dat Frankrijk wel is waar de magt, maar volstrekt de begeerte niet heeft om ons te schaden. Dit moge waar zijn, maar de oorlog in Italie heeft bewezen, dat wanneer de keizer den oorlog wil, de stemming van het Fransche volk niet het minste gewigt heeft. 5o. Het zoude in den hoogsten graad dwaas zijn, ons op de vriendschap van keizer Napoleon te verlaten. Menschen zijn wankelbaar en om den toorn van den beheerscher der Franschen tegen Engeland op te wekken, daartoe zal wel steeds aanleiding te vinden zijn. Ergo: uitgebreide krijgstoerustingen in het belang van zelf behoud.

— Onderscheidene bladen beginnen in de laatste dagen eene meer gematigde taal tegenover Frankrijk te voeren. Zoo verklaart de *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, dat het alle vertrouwen stelt in het behoud van den vrede met Frankrijk hoewel het niettemin van oordeel is, dat Engeland daarom toch niet minder met kracht aan de verbetering van zijne marine moet arbeiden, ten einde de veiligheid van de Engelsche bezittingen in tijd van oorlog te waarborgen, alsmede de onafhankelijkheid des lands in tijd van vrede. Wat Frankrijk betreft, zegt het blad, indien de regering van dat land goedvindt zijne marine in overeenstemming met zijne armee te brengen, dan kan men dit eigenlijk niet kwalijk nemen; alleen zal Engeland haar dan op dat voetspoor moeten volgen. Ten slotte is de *Morning Post* van oordeel dat men dient te wachten, tot dat de commissie voor deze aangelegenheid haar rapport kenbaar gemaakt heeft. Ook de *Times* meent, dat men zoolang wachten moet, eer men tot versterking van de kusten overgaat.

— Onder twee klassen van arbeiders te London, heerscht eene groote ontevredenheid, welke aanleiding tot demonstratien schijnt te zullen geven. De stokers in eenige voorname gaz-compagniën eischen namelijk vijf shillings hooger loon per week en twee uren minder werk per dag, dus 10 in plaats van 12 uren; de ambachtslieden, die door de architecten en aannemers worden gebezigd, zijn mede ontevreden en willen slechts negen uren per dag in plaats van tien, of anders in het geheel niet werken en zijn van plan beraadslagingen in het Hyde-Park te houden. Aangezien deze zamenspanningen geenszins door de omstandigheden geregtvaardigd kunnen worden, zoo moet men veronderstellen, dat er andere drijfveren bestaan dan de aangevoerde redenen. Wat de besturen der gaz-compagnien betreft, deze zijn bijzonder snel en met ijver te werk gegaan en hebben dadelijk stokers van andere plaatsen ontboden, terwijl de knechts uit de suikerraffinaderijen te Londen haar van groote dienst waren. Zonder dit ware een groot gedeelte der stad 's avonds in duisternis gedompeld. De overheid heeft bevel tot inhechtenisneming van de belhamers dezer beweging gegeven, hoewel het niet bewezen is, dat daartoe eenig regt bestaat, daar een ieder vrij is zijne voorwaarden te stellen, of indien hij dit liever verkiest, buiten werk en dikwijls zonder brood te blijven. De aannemers, metselaars-, timmermansen andere bazen hebben ten opzigte hunner werklieden den maatregel genomen, om na aanst. Zaturdag (6 dezer) hunne werkplaatsen gesloten te hebben, Maandag alleen diegenen weder aan te nemen, die zich willen verbinden geen lid te zijn van die vereenigingen, welke uitsluitend doel hebben, om door gezamenlijke bijdragen deze of gene soort van ambachtslieden te ondersteunen, wanneer de vereeniging begrijpt, dat het loon verhoogd of de werktijd verminderd worden moet. Te Sheffield hebben de houtzagers door zulke vereenigingen niet alleen groote nadeelen berokkend, maar de beweging schijnt aldaar ook van een gevaarlijken aard te zijn, en wordt het op het leven van hen, die weigeren zich aan te sluiten toegelegd, zoodat een werkman, na herhaalde aanslagen, eindelijk overleden is aan de gevolgen van een geweerschot, dat hij ontving terwijl hij in de herberg zat.

Het getal ambachtslieden, dat bij het bouwen van huizen, enz. gebezigd wordt, bedraagt niet minder dan 60,000, zoodat men veilig kan aannemen, dat indien de onwil om te werken algemeen wordt, twee à driehonderd duizend mannen en vrouwen en kinderen gevoed en verzorgd moeten worden uit de fondsen der vereenigingen — ofschoon elk man 5 shillings (*f* 3 Hollandsch) daags (dat is dus f 18 per week) verdient, en wel in een tijd, dat de levensbehoeften zeer matig in prijs zijn. Daarvoor werkt hij $58^1/_2$ uur, namelijk 10 uren per dag gedurende de vijf eerste dagen in de week en $8^1/_2$ uur des Zaturdags. Eene vermindering van $1^1/_2$ à 2 uur, wat de Zaturdagen betreft, zoude daarenboven niet geweigerd worden, door het beginsel dat onder de bestaande verhouding in Engeland ten minste gelegenheid moet gegeven worden, om het verdiende loon behoorlijk te kunnen besteden en den Zondag geheel vrij te hebben. Het gevolg daarvan is echter in de meeste gevallen meerdere uitgaven door het nemen van meerdere uitspanning.

— In de *London Docks* is de 26sten Julij een brand uitgebarsten, die in den beginne een dreigend aanzien had. De brand ontstond in de kelders bestemd tot berging van geestrijke dranken, op de Oosterkade, waarin eene aanzienlijke hoeveelheid spiritualiën voorhanden was. Eerst na veel krachtsinspanning slaagde men er in de vlammen te bedwingen. Bij de blussching hadden de spuitgasten en andere werklieden veel te lijden van de inademing van den rook uit de brandende spiritualien voortkomende; 20 à 30 personen werden als het ware dood van de plaats weggebragt: tijdig ingeroepen geneeskundige hulp deed hen echter tot zich zelven terugkeeren. Een persoon is bij de blussching in het water gevallen en verdronken. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Dezer dagen hield de *Electric and International Telegraph-Company* eene bijeenkomst. De heer Stephenson heeft als voorzitter bij die gelegenheid rapport uitgebragt, dat door de vergadering werd goedgekeurd. Over het afgeloopene halfjaar zal een dividend van $6^1/_2$ pCt. per jaar aan de aandeelhouders uitgekeerd worden. De heer Stephenson gaf een ongustig gevoelen te kennen over de duurzaamheid van onderzeesche telegraafdraden en achte het uit dien hoofde noodzakelijk, een groot reservefonds aan te leggen, ten einde op deze wijze in het onderhoud dier draden te kunnen voorzien. Eenige kabels waren, naar men bevonden had, in zes jaren versleten; andere zullen 10 of 12 jaren duren. Gemiddeld nam hij echter 10 jaren daarvoor aan.

FRANKRIJK.

— De *Constitutionnel* bevatte ook een artikel, ter bestrijding van de bewering, dat het tweede keizerrijk zich over de rampen van het eerste zou trachten te wreken. Daarin komt o. a. het volgende voor:

» De veldtogt in de Krim is slechts het gevolg geweest van den drang der omstandigheden. Wij waren van de zamenwerking met Europa uitgesloten en in 1840 uit het Oosten verdreven. Men hoopte dit in 1854 op nieuw te doen; doch men bedroog zich in den persoon en in het tijdstip. Men weet hoe glansrijk de val van Sebastopol ons den toegang tot den Divan en tot de Europesche raadsvergaderingen heeft heropend. Men weet, hoe wij de achting en sympathie onzer dappere tegenstanders hebben verworven, de achting en sympathie van dezelfde vorsten, wier vriendschap het vorig gouvernement vruchteloos heeft trachten te verkrijgen.

» Oostenrijk had onzen invloed in Italie bestreden en vernietigd; het had bovendien met alle blijken van minachting iedere tusschenkomst van onze zijde van de hand gewezen. Dezelfde minachting toonde het in 1859, doch de namen van Magenta en Solferino maakten dat de rollen verwisseld werden.

» Wat Engeland betreft, hetwelk op eene loijale wijze met ons in de Krim heeft gestreden en waarmede wij, sedert acht jaren, tot het welzijn van Europa en tot den triomf der beschaving, ten naauwste verbonden zijn, — van Engeland hebben wij niets te eischen, evenmin als het ons iets heeft op te leggen. De wederkeerige antipathie der beide staten en hunne vooroordeelen, zijn in de velden van Alma, Balaklava en Inkermann overwonnen; zij zijn gesmoord onder de toejuichingen die aan keizer Napoleon te Londen en aan koningin Victoria te Parijs zijn ten deel gevallen. Laten nu de Engelsche dagbladen ten aanzien van den keizer den eerbied uit het oog verliezen, waarvan de Fransche journalistiek ten opzigte van koningin Victoria nooit is afgeweken; laat hetgeen die dagbladen vrijheid noemen niets dan bandeloosheid zijn, het zij zoo! Men heeft zich slechts op het gezond verstand en op ieders gezond begrip van regt te beroepen en men zal ook regt verwerven. De overdreven toon, de onregtmatigheid van hunne tegenwoordige bewegingen, zullen er niet toe leiden om een verbond te verbreken, hetwelk voor de rust en den voorspoed der wereld van het hoogste belang is.

» En ziedaar, waarom de keizer tot eene ontwapening is overgegaan; zijne taak is volbragt; hij heeft Frankrijk hersteld op het hooge standpunt van invloed, waarop het behoort te staan en van hetwelk het nooit moest afgedaald zijn. Hij heeft het weder in den rang geplaatst, waartoe het behoort, en dien men voortaan even zoo weinig moet zoeken te verhoogen als te doen dalen. Ziedaar waarom de overwinnaar, eenmaal zijne taak volbragt hebbende, is blijven stilstaan. Na een veldtogt van twee maanden, die de geschiedenis onder hare roemrijkste veldtogten zal rangschikken; na zich aan het hoofd der Europesche staatsmannen te hebben geplaatst, kan de keizer, met een waardigen trots, aan Frankrijk bevelen de wapenen neder te leggen en vreedzaam den arbeid te hervatten. Frankrijk heeft een te duidelijk bewijs van zijne magt geleverd, om niet voortaan in zijne rust geëerbiedigd te worden."

— De *Patrie* behelsde het volgende artikel, dat bij sommigen nog al opzien heeft gebaard wegens de betrekking, waarin de *Patrie* gezegd wordt tot de regering te bestaan: » In zekere kringen en in alle geschriften, zoowel boekwerken als dagbladen, die de aldaar heerschende denkbeelden uitdrukken of laten doorschemeren, ziet men nog altoos de zaak der nationaliteiten verwarren met de revolutie, ofschoon beiden geheel van elkander onderscheiden zijn. En over het algemeen heerscht die zonderlinge verwarring juist bij de partijen, die zich tot natuurlijke vijanden van iedere revolutionnaire strekking opwerpen, zonder te bedenken, dat zij, met de nationaliteiten op die wijze in een kwaad daglicht te plaatsen, de revolutie zooveel gunstiger doen uitkomen.

» Wanneer eene onderdrukte nationaliteit zich beijvert om het juk eener vreemde heerschappij van zich af te werpen en hare onafhankelijkheid te herkrijgen, welke overeenstemming kan er dan bestaan tusschen deze edele beweging van een geheel volk en hetgeen men in de nieuwere tijden algemeen bestempelt met den naam van revolutie? Wat is toch eigenlijk, volgens het begrip der tegenwoordige eeuw, eene revolutie? Het is een geheel, gevormd uit valsche theorien en gevaarlijke hersenschimmen, die ongelukkig slechts leiden tot het opwerpen van barricades, wanneer de gouvernementen niet in tijds een dam daartegen weten op te werpen; het zijn theorien en hersenschimmen, welker magt slechts gelegen is in het stichten van wanorde en verwoesting. Wat heeft de revolutie, volgens deze omschrijving, gemeen met een volk, hetwelk zijne nationaliteit en zijne wetten verloren hebbende, moedig zamenspant om weder aan zich zelven te worden teruggegeven? Daarom valt het ons moeijelijk te begrijpen, hoe men het in de Fransche en een aantal vreemde dagbladen, de beweging, die zich onlangs in Hongarije heeft geopenbaard, nog altijd laat voorkomen, alsof die eene revolutionnaire beweging was. Die aantijging is laster. De nationale beweging in Hongarije heeft niets anders ten doel dan de wederinvoering van instellingen en wetten, welke niets te maken hebben met de nieuwere utopiën. Dáár, in Hongarije, is zij niet het werk van onverbeterlijke droomers, die alle gezag willen vernietigen, om daarvoor het gezag hunner hersenschimmen, in de plaats te stellen: het zijn burgers, die in de opwelling van de edelste der hartstogten, de liefde voor het vaderland zich tot strijders voor de nationale onafhankelijkheid hebben opgeworpen. Kossuth, Bem, Klapka, Dembinski waren geene revolutionnairen; zij waren roemwaardige mannen des vaderlands. Het is duidelijk genoeg bewezen, dat Oostenrijk, niettegenstaande zijne langdurige heerschappij, geene innige vereeniging met het Hongaarsch element tot stand heeft kunnen brengen. Door alle of bijna alle oude instellingen aldaar af te schaffen, heeft het den geest dezer instellingen niet kunnen dooden. Door het oude koningrijk Croatie, Slavonie, het Kustland en onderscheidene districten van het Hongaarsch gebied af te scheiden, is het toch niet gelukt daarvan Oostenrijksche provincien te maken. In aller harten en gemoederen is een onuitroeibaar denkbeeld van oppositie overgebleven. Later zullen wij gelegenheid hebben om aan te toonen, wat Oostenrijk moest gedaan hebben om aan de wettige wenschen der Hongaarsche bevolking voldoening te geven. Voor dit oogenblik was het ons alleen te doen, om met een enkel woord eene teregtwijzing te geven aan hen, die nog steeds op eene zuiver nationale beweging den revolutionnairen stempel willen drukken."

— Uit den staat der productie en consumtie van beetwortelsuiker blijkt, dat sedert het begin van het oogstjaar 1858/1859 tot den laatsten Junij dezes jaars eene merkelijke verflaauwing in de raffineerderijen heeft plaats gehad. Ofschoon het aantal in werking zijnde fabrieken van 341 tot 349 was geklommen, bedraagt de hoeveelheid daarin bewerkte suiker niet meer dan 130 millioen kilogrammes, zijnde in vergelijking met het vorige jaar, eene vermindering van 21,500,000 kilogrammes. De consumtie is van 95,600,000 tot op 88,000.000 kil. verminderd. In de entrepôts waren bij het einde van Junij voorhanden 20,500.000 kil., zijnde 9 millioen kil. minder dan het vorige jaar.

— Men leest in de *Abbévillois*: Een eenvoudig werkman heeft dezer dagen een belangrijk mechanisch vraagstuk opgelost, door de uitvinding van een werktuig, hetwelk door eenvoudigheid van inrigting en buitengewone krachtsuitoefening de bewondering der industrieele wereld verdient. De bedoelde werkman, een kunstdraaijer, zocht namelijk op de eene of andere wijze de beweegkracht zijner draaibank te vermeerderen en ontdekte langs dien weg het middel, om de kracht van dat werktuig zoodanig te verhoogen, dat zij gelijk stond met die van 200 menschen; naar men verzekert kan hij die zelfs nog veel hooger opvoeren. Zijne nog slechts op kleine schaal vervaardigde machinerie is thans voltooid en heeft, blijkens gedane proefnemingen, inderdaad reeds het bovengenoemd resultaat opgeleverd. Hij is nu bezig met een werktuig op eene veel grootere schaal aan te leggen, hetwelk tevens de eigenschap zal bezitten van in ieder industrieel établissement, van welken aard dit ook wezen moge, te kunnen worden toegepast. Indien deze tweede, meer uitgebreide proef naar evenredigheid zulke goede resultaten oplevert als de eerste, dan zijn de gevolgen der uitvinding niet te berekenen, omdat alsdan een enorm aantal stoommachines en de meeste, zoo niet alle werktuigen, wier beweegkracht groote kosten veroorzaakt, door deze uitvinding zullen kunnen vervangen worden.

DUITSCHLAND.

In eene brochure *Preusssen und der Friede von Villafranca* vindt men verscheidene daadzaken betreffende de onderhandelingen tusschen Pruissen en Oostenrijk, waarvan vele bekend, doch sommige ook minder of welligt in het geheel niet bekend zijn. Zoo blijkt daaruit dat in het begin der onderhandelingen, Oostenrijk niet alleen onwrikbaar bleef vasthouden aan het behoud der afzonderlijke tractaten, met de Italiaansche hertogdommen gesloten, en Sardinie onschadelijk wilde maken, maar ook keizer Napoleon *ten val* wilde brengen. Het wilde, dat Pruissen zich aan deze politiek zoude aansluiten, dat het deel nemen zou aan een » kruistogt ten gunste der restauratie." Pruissen weigerde echter volstandig tot dit reactionnaire programma toe te treden. Daarop dreigde Oostenrijk dat het zich

door *Sonderbündnisse* met Duitsche staten schadeloos zou weten te stellen; deze bedreiging vermogt Pruissen echter niet aan het wankelen te brengen. Op 29 Mei liet graaf Rechberg evenwel het behoud van genoemde afzonderlijke tractaten, alsmede het onschadelijk maken van Sardinie varen, en verlangde alleen waarborging van den tegenwoordigen territorialen toestand en stond aan Pruissen de militaire en politieke leiding gedurende den oorlog af. Doch men weet, wat men onder die militaire leiding verstaan wilde. Pruissen zou namelijk onder de bevelen staan van den bondsdag, en dit kon het nimmer gedoogen. Hoe het overigens gegaan is met de zending van den aartshertog Albrecht en prins Windischgrätz is overbekend. Beide worden als het ware door hunne eigen regering gedupeerd. Prins Windischgrätz verklaarde, toen hij de tijding kreeg van het sluiten des wapenstilstands, dat hij met zijn hoofd er voor wilde instaan, dat aan geen vrede te denken is; geen dorp van Lombardije zou de keizer afstaan. Hij hield zich overigens zoo zeer overtuigd van Pruissens welgemeende politiek en dat deze regering, als na 15 Augustus, bij het verstrijken van den wapenstilstand, de bemoeijingen vergeefs gebleken waren, deel zou nemen aan den oorlog, dat hij zelfs te Weenen het sluiten van den vrede afraadde.

— Door de kiezers te Munchen en Neurenberg zijn aan hunne afgevaardigden adressen gezonden, waarin zij den wensch te kennen geven, dat op eene hervorming van de bonds-constitutie zal aangedrongen worden. De kiezers van Neurenberg gaan zelfs zoover van voor te stellen, dat het volk bij den bondsdag vertegenwoordigd zal worden.

— In de zitting der Hannoversche kamer van den 27sten Junij verklaarde de heer Benningsen, dat bijna ieder genoodzaakt was de onbruikbaarheid der *Bundes-Verfassung* in oorlog en vrede te erkennen, en dat de bondgenooten het onder elkander zoo oneens waren, dat op grond der tegenwoordige vormen, eensgezindheid niet tot stand te brengen was. Onder zulke treurige omstandigheden verheugde spreker zich te kunnen constateren, dat beschuldiging tegen Pruissen moet verstommen en dat het geschreeuw over verraad en ontrouw voor de openbaar gemaakte stukken moet zwijgen. Zelfs de Oostenrijksche dagbladen erkennen het bestaan van misverstand en zelfs van laster. Het heeft den schijn alsof de Oostenrijksche regering door Napoleon, door middel van een document op het dwaalspoor gebragt is, hetwelk in het geheel niet van Pruissen is uitgegaan. De redenaar wilde Pruissen wel niet in alles verdedigen, maar de schuld daarvan kan niet op eene enkele regering vallen, maar moet aan den geheelen tegenwoordigen toestand toegeschreven worden. Aan den anderen kant is Oostenrijk naar het gevoelen van spreker, met merkwaardige hardnekkigheid en overijling te werk gegaan en heeft ongeloofelijke dingen geëischt, zelfs verdrijving van Napoleon; nog tijdens zijn laatste verblijf te Berlijn, heeft prins Windischgrätz de handhaving der afzonderlijke tractaten geëischt. Uit de Pruissische dépêches blijkt volgens spreker, dat het kabinet van Berlijn niet alleen het Europeesche evenwigt heeft willen handhaven, maar ook van het behoud der Oostenrijksche bezittingen in Italie is uitgegaan. Spr. behandelt voorts de tegenwoordige *Bundes-Verfassung* en is van oordeel, dat die slechts zoodanig houdbaar was, als Pruissen en Oostenrijk eensgezind waren en haar wilden handhaven. De eensgezindheid nam echter van lieverlede af en dreigde reeds in 1848 tot een volkomen breuk over te gaan. Toenmaals echter kon een volkomen scheuring slechts daardoor verhoed worden, dat Pruissen zich, na den treurigen dag van Olmuts weder aan Oostenrijk onderwierp; thans is zoo iets onmogelijk geworden. Het heeft Oostenrijk nu niets geholpen, dat het door de meeste Duitsche regeringen ondersteund werd, dat overal als 't ware bij instinct, een algemeene haat tegen Napoleon ontvlamde; het een zoo min als het ander heeft Oostenrijk kunnen baten, omdat het niet onvoorwaardelijk over Pruissen beschikken kon. Ten slotte kwam spreker op Hanover zelf en betoogde in het breede, dat geen land, Keurhessen welligt uitgezonderd, over het geheele regeringstelsel zoo ontevreden was, als Hanover. Het ministerie trachtte den redenaar op verschillende punten te wederleggen, doch vereenigde zich ten volle met hetgeen de heer Benningsen tot verdediging van Pruissen gezegd had.

— In het *Journal de Saint-Petersbourg* leest men het volgende: De buitenlandsche bladen, zich grondende op openbaar gemaakte documenten, hebben beweerd, dat de grondslagen voor eene bemiddeling tusschen de oorlogvoerende staten, door de neutrale mogendheden zouden zijn vastgesteld vóór de bijeenkomst der keizers van Oostenrijk en Frankrijk te Villafranca, en dat de wetenschap dat die grondslagen ongunstiger waren dan de door Frankrijk voorgestelde, den keizer van Oostenrijk tot het besluit heeft gebragt de laatste aan te nemen. Wij zijn gemagtigd te verklaren, dat niet alleen geenerlei grondslagen voor eene bemiddeling waren vastgesteld, maar dat ze zelfs niet waren bediscussieerd. De vredespriliminairen tusschen de oorlogvoerende staten waren reeds geregeld vóór dat zelfs het beginsel eener mediatie, welke het onderwerp der onderhandelingen tusschen de neutrale mogendheden uitmaakte, difinitief was vastgesteld.

— Tusschen Rusland en China is een tractaat gesloten, waarin wat den handel betreft, o. a. de volgende bepalingen voorkomen: De handel van Rusland met China zal voortaan kunnen worden gedreven niet alleen te land, maar ook ter zee. De Russische handelsschepen zullen in de volgende havens worden toegelaten: Shanghay, Ningpo Foo-chow-foo, Sia-mouim, Canton, Tai-wan-fou, Tsium-tschjon en de overige voor den buitenlandschen handel opengestelde havens. De handel te land zal voortaan niet onderworpen zijn aan eenigerlei beperking met betrekking tot het getal personen, dat daaraan deel neemt, de hoeveelheid der ingevoerde goederen of de hoegrootheid van het gebezigde kapitaal. In de genoemde havens kan de Russische regering consulaten vestigen; ook kan zij oorlogsschepen derwaarts zenden om voor de handhaving der orde onder de aldaar gevestigde Russische onderdanen te waken en aan het gezag der consuls kracht bij te zetten.

— In den avond van 23 dezer is de stadsschouwburg te Keulen afgebrand. De echtgenoot van den kastelein Deutz is bij die gelegenheid omgekomen. Daar het even voor het uitbarsten van de vlam sterk geweerlicht had, schrijft men daaraan het ontstaan van den brand toe. Het gebouw was voor 36000 th. verzekerd.

— Uit Ebenfurth, aan de Leytha, wordt berigt, dat voor eenige dagen aldaar een brand is uitgebarsten, waardoor 70 huizen, de kerk en een 40tal houten gebouwen eene prooi der vlammen zijn geworden. Ook het Pruissische dorp Bredow is geheel afgebrand.

— In den Rheingau heeft men reeds volkomen rijpe druiven, zijnde 14 dagen vroeger dan gewoonlijk. Men verwacht een gewas, hetwelk in kwaliteit dat van 1857 overtreffen zal.

— Naar men uit Genève verneemt, zijn daar vele van de uit Napels teruggekeerde Zwitsersche soldaten, reeds aan de grenzen door Nederlandsche agenten voor de militaire dienst in de Nederl. kolonien aangeworven, en over Lörrach naar Bieberich gezonden.

— Uit Dantzig verneemt men, dat de vroeger geprojecteerde expeditie van Pruissische oorlogschepen naar Japan, die wegens de ongunstige tijdsomstandigheden uitgesteld was, nu toch plaats zal hebben. De expeditie, bestaande uit het fregat *Thetis* en de schroefkorvet *Arcona*, zoude tegen het laatst dezer maand vertrekken. De expeditie zal drie jaren duren. Een raad van legatie zal aan den togt deelnemen, om met de regering van Japan handelsbetrekkingen aan te knoopen.

ITALIE.

Het nieuwe Sardinische kabinet is nu geconstitueerd. De generaal Della Marmora, minister-president, kan als de hervormer van het Sardinische leger beschouwd worden en heeft bij meer dan ééne gelegenheid bewezen, dat hij een even goed minister als veldheer is. Dabormida, de nieuwe minister van buitenl. zaken is generaal bij het wapen der artillerie en senator; hij was in 1848 in het kabinet Pinelli minister van oorlog en in 1849 gevolmagtigde voor de onderhandelingen over den vrede van Milaan, welken hij mede onderteekend heeft. Hij staat bekend als zeer anti Oostenrijksch gezind. Ratazzi, de minister van binnenlandsche zaken, is een goed redenaar die somszeer scherp zijn kan en dus vele vijanden heeft; in den laatsten tijd stond hij met den graaf de Cavour juist niet op den besten voet, doch is sedert de laatste crisis met dezen volkomen verzoend. De nieuwe minister van onderwijs, Graaf Galerio Casatie, is een Milanees en ijverig unionist; in 1848 was hij het hoofd der provisioneele regering te Milaan. De minister van openbare werken, de markies Monticelli, is een Genueesch edelman, die als een heldere kop en zeer arbeidzaam geschetst wordt. Men zegt dat de regering voornemens is het effectief van de Sardinische armee te vergrooten en ook reeds bevelen heeft uitgevaardigd tot de onmiddelijke mobilisatie van de nationale garde in het Sardinisch-Lombardijsch koningrijk.

— De Turinsche dagbladen brengen den tekst van het programma van het nieuwe ministerie van Sardinie. Men zoekt daarin te vergeefs eene aanwijzing van het tijdstip waarop de constitutionele staatsinstellingen in Sardinie weder in volle werking gebragt zullen worden; het behelst niets dienaangaande, maar het huldigt in het algemeen het constitutionele regeringsstelsel. »Het nieuwe kabinet (zoo leest men daarin) zal werkzaam blijven voor de ruimst mogelijke ontwikkeling der verhevene beginselen, welke de grootmoedige stichter onzer constitutionele staatshuishouding tot grondslag van ons staatsregt heeft genomen in het belang van zijn volk en als waarborg eener goede toekomst voor Italie, hetwelk in het invoeren van hervormingen en in de uitoefening der volksvrijheden naar ons voorbeeld het middel zal vinden om te geraken tot die onafhankelijkheid, welke voor hetzelve door Europa gewenscht en door het regt en de beschaving gevorderd wordt."

— Het officieleorgaan der Sardinische regering deelt eene circuculaire mede van den minister van binnenl. zaken aan de prefecten, intendanten en de generaals in de provincien, waarin gezegd wordt, dat de verandering van het ministerie geene wijziging van belang brengt in het karakter van de Sardinische politiek. Het nieuwe ministerie zal voortgaan op de meest mogelijk ruime schaal de ontwikkeling te bevorderen van de groote beginselen die de grondslag uitmaken van ons openbaar regt. Het ministerie vraagt voorts de ondersteuning der onderhoorigen, ten einde de onmoedigde gemoederen gerust te kunnen stellen en het geloof aan Sardinie's regt en de vrijheid te versterken. Het zal de invoering van liberale instellingen in de ingelijfde provincien voorbereiden; terwijl de circulaire sluit met de belofte, dat hervormingen zullen plaats hebben met het doel, om de gemeentelijke en provinciale vrijheden uit te breiden.

— Er bestaan ook te Turin, in den kring der regering, veel bedenkingen tegen de oprigting van een Italiaansch eedgenootschap. De *Opinione*, een ministerieel blad van Turin, zegt »De magteloosheid van eedgenootschappen is een door de geschiedenis gestaafd feit, en de vruchten der foederative verbindtenis in Duitschland zijn voorzeker niet geschikt om ons tot navolging uit te lokken. Of zou men welligt in Italie, Napels en Piemont onderling in eenen kampstrijd willen brengen als in Duitschland tusschen Pruissen en Oostenrijk wordt gevoerd?

»Doch in Italie zou de kampstrijd onder de bondsleden zich verder uitstrekken. Men wil door den eedgenoodschappelijken band Sardinie in boeijen slaan, en het dwingen om zich te voegen naar het regeringsstelsel der andere staten, met hetwelk het zich niet kan vereenigen.

»Een eedgenootschap zou geen ander doel hebben, dan alle willekeurige en reactionaire handelingen der regeringen te regtvaardigen. Sardinie zou die handelingen wraken, maar altijd overstemd worden. Willigt zou het zelfs worden uitgenoodigt om het voorbeeld der andere staten te volgen; indien het weigerde, zou het met aanwending van dwangmiddelen bedreigd worden; dan zou het de bevolking van Italie opgeroepen om zich aan zijne zijde te scharen; en het eedgenootschap zou te niet gaan.

»Door de foederative verbintenis zou Italie ten laatste geheel onder Oostenrijks magt geraken. Indien in Toscana en Modena de omvergeworpene regeringen hersteld wierden, dan zouden alle leden van het eedgenootschap behalve Piemont, op de hand van Oostenrijk zijn; en wie zou dan de regten der natie verdedigen, de nationale vlag in eere houden?

»Het eedgenootgenootschap zou niets anders dan een valstrik voor onze volksvrijheden zijn; de tusschenkomst van den Italiaanschen bondsdag zou worden te baat genomen om bij ons constitutionele regten te vernietigen. Er zouden in die vergadering een aantal vraagstukken te berde komen, welke alle in ons nadeel zouden worden beslist. Zij zou eedgenootschappelijke wetsbepalingen op de drukpers verlangen, en daarmede de vrijheid van denken smoren. Zij zou eene wet op de uitoefening der godsdienst voorstellen, waardoor de gewetensvrijheid zou worden geweerd. Zij zou eene wet maken welke de vrije uitoefening van het regt der burgers om te vergaderen en zich te vereenigen onmogelijk zou maken. Kortom, de bondsdag zou geenen van de constitutionele waarborgen, welke in onze grondwet gelegen zijn, onaangetast laten.

»Het eedgenootschap zou aan Italie geen enkel voordeel aanbrengen noch eenige kracht bijzetten. Het zou in tegendeel Italie's ontwikkeling stuiten, er alle vrijgevige denkbeelden smoren en enkel Oostenrijks vermeende regten doen gelden."

— De *Gazette Piemontese* van 1 dezer bevat het koninklijk besluit betreffende een op staatskosten op te rigten monument te Solferino, ter gedachtenis aan de overwinningen door de legers der geallieerden behaald, en tot een duurzaam bewijs van de dankbaarheid der Italianen jegens de Fransche armee onder keizer Napoleon III, die in den gedenkwaardigen veldslag van 24 Junij voor de zaak der onafhankelijkheid van Italie zoo heldhaftig het gevaar heeft getrotseerd.

— Sedert 6 Junij heeft men te Milaan 18,000 gekwetsten te verplegen gehad, waarvan 815 overleden zijn. Onder deze laatsten bevonden zich 611 Oostenrijkers.

— De minister van binnenlandsche zaken in Toskane heeft eene lijst opgemaakt van de stemming, betreffende de inlijving van Toskane bij Sardinie. Daaruit blijkt, dat tot dus verre 141 gemeenten, waaronder Florence en Livorno, zich voor die inlijving verklaard hebben. Bij de beraadslaging is gebleken, dat in die 141 gemeenten van de 624 stemmen slechts 15 zich tegen de inlijving verklaard hebben, terwijl bij de stemming in het geheel 1,135,863 inwoners vertegenwoordigd werden.

— Het officieele blad der in Toskane bestaande regering zegt in zijn nommer van den 22sten Junij: »Het is eene onmogelijkheid dat Leopold II, die zich liever bij de Oostenrijkers scharen dan aan Italie's zijde blijven wilde, weder op den troon van Toskane worde geplaatst. Even onmogelijk is het, dat hij worden vervangen door zijnen zoon, prins Ferdinand, die, zijne hoedanigheid van Oostenrijker willende ten toon spreiden, tot bij Solferino tegen Italie gestreden heeft en aldaar door hetzelve geslagen is.

»De Toscaners zijn opgeroepen om vertegenwoordigers te kiezen voor eene vergadering, welke over het lot des lands moet beslissen. Die verkiezing is eene zoo gewigtige aangelegenheid dat er voor een volk niets belangrijker kan zijn. Immers daardoor moeten wij aan Europa verklaren dat wij nooit weder aan de te Solferino met Italiaansch bloed bezoedelde dynastie willen gehoorzamen, en dat haar terugkeer eene bron van eeuwige ellende en onrust voor Toskane en voor Italie zou zijn."

— De tijdelijke regent van Modena heeft thans een besluit uitgevaardigd, waarbij de kiezers worden bijeengeroepen, om eene volksvergadering in het leven te roepen, die over het lot des lands zal beslissen. De kiezers moeten den ouderdom van 21 jaar bereikt hebben en lezen en schrijven kunnen. In geheel Modena heerscht wijders de meeste rust.

— Volgens *de Gazette du Midi* zou het antwoord van den paus op de wenschen der Fransche regering op het volgende neerkomen. Deze regering vroeg namelijk: dat Z. H. het honorair presidentschap der Italiaansche confederatie zou aannemen; invoering van het Code Napoléon, in den Kerkelijken Staat, invoering van een Consulta en eene bijzondere staatsregeling voor de vier legatien. Wat het presidentschap betreft: wat beteekent dit? Is het van administrativen of staatkundigen aard. Waarvan president? Waar is de confederatie? Zoo zij bestaan moet uit de verschillende Italiaansche koninkrijken, dan kan het nog niet bestaan, want de meeste troonen zijn vacant. Men zal dus eerst de souvereinen in hunne bezittingen moeten herstellen en den president het eerst.

Wat het Code Napoléon aangaat: Z. H. bezit er te Rome een dat beter is. Overigens is het Code Napoléon voor den Kerkelijken Staat onbruikbaar, omdat het tegen den aard van den H. Stoel zoude indruischen, het burgerlijk huwelijk, enz.

De Consulta: deze instelling is bestemd om veel nut te doen, omdat hier zoowel als elders veel te hervormen is; maar de paus behoudt zich voor te bepalen, wanneer de tijd en de gelegenheid daartoe zal gekomen zijn.

Eindelijk denkt de paus, ten opzigte van de legatien, dat hij, alvorens over dat vraagstuk te beslissen, weder in het bezit van dat gedeelte van zijn staat behoort gesteld te worden.

— Berigten uit Rome behelzen de ontknooping van de treurige gebeurtenissen, die den 14den Junij te Parugia plaats hadden. Zeven ingezetenen dier stad, die op last der Pausselijke regering voor een krijgsraad moesten teregt staan, zijn als belhamers en als schuldig aan het verzet, dat den Pauselijken troepen geboden is, tot de doodstraf veroordeeld. De zeven veroordeelden hebben zich echter in tijds uit de voeten weten te maken; het vonnis is derhalve slechts bij verstek gewezen. In allen gevalle hoopt men dat de paus de strengheid van dit vonnis zal weten te verzachten.

BELGIE.

— Het plan betreffende de werkzaamheden voor de fortificatien van Antwerpen, zoo als dit in het den 20sten Julij bij de kamers ingediende wets-ontwerp door de regering wordt voorgesteld, bepaalt zich tot het volgende:

1o. De aanleg van een ringmuur, aanvangende bij de Schelde, tusschen het Noorderfort en het voormalige fort Piémontel, loopende in de rigting tusschen Dam en Merxem en verder tusschen Borgerhoudt en Deurne, om vervolgens langs de forten no. 1, 3, 5, 6 en 7 gaande, bij de bestaande vestingwerken te worden aangesloten.

2o. De aanleg van een stelsel van gedetacheerde forten, waarvan het digtst bij den nieuwen ringmuur aan te bouwen fort, van dezen muur op minstens 2500 meters afstand zal moeten worden aangelegd.

3o. De aanleg van een werk, bestemd tot reduit voor een aarden fort, hetwelk, ingeval van beleg, vóór Mexem zal worden opgeworpen, ten einde een bombardement van die zijde te beletten.

4o. De aanleg van een fort met aarden wallen op den linkeroever der Schelde, tegenover Austruweel, welke fort bestemt is ter voltooijing van het stelsel van verdediging dezer rivier.

— Men leest in het *Journal de Charleroi*: »Er schijnt een plan te bestaan om, ingeval het ingediend wetsontwerp betreffende de uitbreiding der fortificatien te Antwerpen en andere daarmede in verband staande werken door de kamers mogt worden aangenomen en tengevolge daarvan de vestingwerken te Charleroi worden geslecht alsdan van de stad Thuin eene versterkte plaats te maken. Gelijk men weet was die stad in de middeleeuwen eene der sterkste vestingen van het toenmalig vorstendom Luik en heeft zij op de kruin eener hoogte, langs welke de Sambre vloeit, eene allezins gunstig strategische ligging. Tot nu toe is er nog steeds een gedeelte der vroegere muurwerken behouden gebleven, waarvan thans behoorlijk partij is te trekken. Zonder veel onkosten kan de stad tot eene citadel van den eersten rang worden gemaakt, in welk geval zij eenige zeer belangrijke wegen van communicatie zou beheerschen.

— In de citadel te Antwerpen heeft men thans een aanvang gemaakt, met het afbreken der cassemat, in welke generaal Chassé, bij het bombardement van 1832, zijn verblijf heeft gehouden. Op dezelfde plek zal nu een korenmolen worden gebouwd.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.